

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION CHARGÉE DU CONTRÔLE DE LA
MISE EN ŒUVRE DES LOIS DU 27 MARS 2020
HABILITANT LE ROI À PRENDRE DES MESURES
DE LUTTE CONTRE LA PROPAGATION DU
CORONAVIRUS COVID-19

COMMISSIE BELAST MET DE CONTRÔLE OP DE
UITVOERING VAN DE WETTEN VAN 27 MAART
2020 DIE MACHTING VERLENEN AAN DE
KONING OM MAATREGELEN TE NEMEN IN DE
STRIJD TEGEN DE VERSPREIDING VAN HET
CORONAVIRUS COVID-19

Lundi

27-04-2020

Après-midi

Maandag

27-04-2020

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de l'Intérieur – Arrêté royal n° 12 concernant la prorogation des délais de procédure devant le Conseil d'État et la procédure écrite – Echange de vues avec le ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur. 1

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Philippe Pivin**, **Joy Donné**, **Nabil Boukili**, **John Crombez**, **Pieter De Crem**, ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur

Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de Finances et Economie – Arrêté royal n° 11 relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona et Arrêté royal n° 7 portant des mesures de soutien supplémentaires en matière d'impôt des sociétés, d'impôt des personnes morales, d'impôt des non-résidents, d'impôt des personnes physiques, de taxe sur la valeur ajoutée, de précompte professionnel, de droits d'enregistrement et de rétributions – Echange de vues avec le vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale et ministre de la Coopération au développement, et la ministre de l'Emploi, de l'Economie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Egalité des chances et des Personnes handicapées et question jointe de Georges Gilkinet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La possibilité de reporter des paiements de crédit hypothécaire" (55005131C) 8

Orateurs: **Georges Gilkinet**, **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Benoît Piedboeuf**, président du groupe MR, **André Flahaut**, **Kathleen Depoorter**, **Bercy Slegers**, **Steven De Vuyst**, **Jan Bertels**, **Alexander De Croo**, vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement, **Nathalie Muylle**, ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées

Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de Santé – Arrêté royal n° 8 modifiant l'article 101 de la loi coordonnée du 10 juillet 2008 sur les hôpitaux et autres établissements de soins - Arrêté royal n° 9 portant exécution de l'article 5, § 1, 2°, de la loi du 27 mars 2020 habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II), en vue de permettre temporairement l'exercice de l'art infirmier par des professionnels de soins de santé non qualifiés – Arrêté royal n° 10 permettant 24

INHOUD

De bijzondere machtenbesluiten betreffende Binnenlandse Zaken – Koninklijk besluit nr. 12 met betrekking tot de verlenging van de termijnen van de rechtspleging voor de Raad van State en de schriftelijke behandeling van de zaken – Gedachtewisseling met de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel. 1

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Philippe Pivin**, **Joy Donné**, **Nabil Boukili**, **John Crombez**, **Pieter De Crem**, minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel

De bijzondere machtenbesluiten betreffende Financiën en Economie – Koninklijk besluit nr. 11 houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis en Koninklijk besluit nr. 7 houdende bijkomende steunmaatregelen inzake vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, belasting niet-inwoners, personenbelasting, belasting over de toegevoegde waarde, bedrijfsvoorheffing, registratierechten en retributies – Gedachtewisseling met de vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude en minister van Ontwikkelingssamenwerking, en de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een handicap en toegevoegde vraag van Georges Gilkinet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Betalingsuitstel voor woningkredieten" (55005131C) 8

Sprekers: **Georges Gilkinet**, **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Benoît Piedboeuf**, voorzitter van de MR-fractie, **André Flahaut**, **Kathleen Depoorter**, **Bercy Slegers**, **Steven De Vuyst**, **Jan Bertels**, **Alexander De Croo**, vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking, **Nathalie Muylle**, minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking

De bijzondere machtenbesluiten betreffende Gezondheid – Koninklijk besluit nr. 8 tot wijziging van artikel 101 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen - Koninklijk besluit nr. 9 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 2°, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), met het oog op het tijdelijk toestaan van de uitoefening van de 24

l'octroi, les modalités de répartition et de liquidation d'une avance aux hôpitaux généraux dans le cadre de l'épidémie de coronavirus COVID-19 – Échange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration.

Orateurs: **Frieda Gijbels, Laurence Hennuy, Eliane Tillieux, Dries Van Langenhove, Caroline Taquin, Magali Dock, Bercy Slegers, Sofie Merckx, Jan Bertels, Maggie De Block**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration, **collaborateur de la ministre, collaboratrice de la ministre**

verpleegkunde door niet-bevoegde gezondheidszorgbeoefenaars – Koninklijk besluit nr. 10 voor de toekenning van en de regels voor de verdeling en vereffening van een voorschot aan de algemene ziekenhuizen in het kader van de epidemie door het coronavirus COVID-19 – Gedachtewisseling met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

Sprekers: **Frieda Gijbels, Laurence Hennuy, Eliane Tillieux, Dries Van Langenhove, Caroline Taquin, Magali Dock, Bercy Slegers, Sofie Merckx, Jan Bertels, Maggie De Block**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie, **medewerker van de minister, medewerkster van de minister**

COMMISSION CHARGÉE DU
CONTROLE DE LA MISE EN
OEUVRE DES LOIS DU 27 MARS
2020 HABILITANT LE ROI A
PRENDRE DES MESURES DE
LUTTE CONTRE LA
PROPAGATION DU
CORONAVIRUS COVID-19

COMMISSIE BELAST MET DE
CONTROLE OP DE UITVOERING
VAN DE WETTEN VAN 27 MAART
2020 DIE MACHTIGING VERLEENT
AAN DE KONING OM
MAATREGELEN TE NEMEN IN DE
STRIJD TEGEN DE
VERSPREIDING VAN HET
CORONAVIRUS COVID-19

du

van

LUNDI 27 AVRIL 2020

MAANDAG 27 APRIL 2020

Après-midi

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.02 uur en voorgezeten door de heer Servais Verherstraeten.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 02 et présidée par M. Servais Verherstraeten.

01 Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de l'Intérieur – Arrêté royal n° 12 concernant la prorogation des délais de procédure devant le Conseil d'État et la procédure écrite – Echange de vues avec le ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur.

01 De bijzondere machtenbesluiten betreffende Binnenlandse Zaken – Koninklijk besluit nr. 12 met betrekking tot de verlenging van de termijnen van de rechtspleging voor de Raad van State en de schriftelijke behandeling van de zaken – Gedachtewisseling met de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel.

De **voorzitter**: Collega's, mijnheer de minister, bedankt voor uw aanwezigheid. We starten dus met het KB nr. 12. Zij die het KB gelezen hebben, zullen heel veel gelijkenissen hebben gezien met eenzelfde regelgeving die wij op Justitie hebben toegepast. Er zijn geen specifieke vragen over het KB ingediend. Zijn er collega's die er vragen over hebben?

01.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de minister, mijn eerste vraag gaat over de laattijdigheid van dit KB.

U bent er pas mee voor de dag gekomen op het einde van deze maand, op 21 april, terwijl de Raad van State zelf, in zijn advies op het tweede KB, waarin de Raad van State oorspronkelijk met een regeling vervat zat, reeds had aangetoond dat er een aparte regeling nodig was. De Raad van State heeft toen zelf al meteen een ontwerp uitgewerkt. U had het dus al op een dienblaadje gekregen, vandaar mijn vraag waarom men nog eens opnieuw zelf iets uitwerkt en daar nog eens advies over vraagt aan de Raad van State, zodat het pas op 9 april in werking treedt? De termijn duurt normaal tot 3 mei of drie en een halve week. Ik vraag mij dus af hoeveel zaken nog van die regeling zullen kunnen gebruikmaken.

Ten tweede, vraag ik mij af of het begrip overmacht zeer duidelijk ingevuld is. Bij procedures van de Raad van State is overmacht een belangrijk principe, omdat overmacht termijnen, die met uw KB

01.01 **Barbara Pas** (VB): Qu'est-ce qui explique l'arrivée tardive de cet arrêté royal? Le Conseil d'État lui-même avait déjà élaboré un projet de réglementation dans son avis sur l'arrêté royal n° 2. Pourquoi le ministre élabore-t-il lui-même à nouveau une réglementation et redemande-t-il un avis à ce sujet, ce qui reporte l'entrée en vigueur au 9 avril. La période s'étend normalement jusqu'au 3 mai. Combien de causes pourront-elles encore être traitées suivant cette réglementation?

La notion de "force majeure" a-t-

vandaag verlengd worden, kan schorsen. Het risico op discussie met betrekking tot de invulling van het begrip overmacht lijkt mij zeer reëel. Zullen coronamaatregelen in alle omstandigheden al dan niet aanzien worden als een vorm van overmacht? Het zou nuttig zijn indien u daarover enige verduidelijking kunt geven.

Ten derde, zijn er naast de Raad van State en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, die nu elk een aparte regeling krijgen, ook nog wat andere federale administratieve rechtscolleges. Die procedures zijn ook vaak aan dwingende termijnen gebonden. Mijn vraag is of er voor de andere federale administratieve rechtscolleges ook maatregelen of KB's te verwachten zijn?

Wat dit specifieke KB betreft, zie ik staan in artikel 1, eerste lid – ik citeer: "onverminderd de door de bevoegde overheid getroffen of te treffen regelingen". Dit stond niet in het oorspronkelijke ontwerp dat door de Raad van State zelf werd ontworpen. Als ik mag geloven wat ik gelezen heb, is dit toegevoegd op verzoek van de Waalse en de Franstalige regeringen. Maar ik vraag me af of de deelregeringen wel bevoegd zijn om zelf regelingen te treffen voor de termijnen in het kader van een procedure voor de Raad van State. Mij lijkt dat strijdig met artikel 160 van de Grondwet. Volgens mij kunnen andere overheden helemaal geen afwijkende regelingen treffen. Dus vraag ik mij af waarom die zinsnede specifiek werd toegevoegd aan het oorspronkelijke ontwerp van de Raad van State.

In artikel 2 van uw KB over de dringende noodzakelijkheid staat dat in vorderingen tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid de procedure schriftelijk zal verlopen. Maar uit het verslag aan de Koning blijkt dat de magistraat mondeling toelichting van de partijen kan vragen, eventueel ten huize van de magistraat indien de omstandigheden hiertoe nopen, bijvoorbeeld via een videoconferentie. De voorzitter trok daarnet al de parallel met de maatregelen voor Justitie. Ik hoop dat ik de parallel niet hoeft te trekken met de voorzienigheden qua informatica bij Justitie. Is er voldoende informaticaondersteuning voor de magistraten om dit in de praktijk te kunnen brengen?

Nog een laatste concrete vraag over artikel 4. Dat artikel voorziet in de mogelijkheid procedurestukken en aanvullende stukken in te dienen, niet alleen op het speciale e-mailadres waarin wordt voorzien in het kader van corona, maar ook op elk ander e-mailadres dat door de bevoegde kamer is meegedeeld. Met andere woorden, ook het persoonlijke e-mailadres van de magistraat. Mijn concrete vraag hierbij is of dit wel conform de GDPR-regeling is. Zijn hier voldoende waarborgen wat de bescherming van de gegevens betreft?

Tot daar, voorzitter, mijn concrete vragen over dit KB aan de minister.

elle été clairement définie? La force majeure est un principe important dans les procédures du Conseil d'État, la force majeure permettant de suspendre les délais, qui sont aujourd'hui prorogés par cet arrêté royal. Le risque de contestation de cette interprétation est tout à fait réel. Les mesures de lutte contre le coronavirus seront-elles en toutes circonstances considérées comme une forme de force majeure?

Outre le Conseil d'État et le Conseil du Contentieux des Étrangers, qui disposent dorénavant d'une réglementation distincte, il existe d'autres juridictions administratives fédérales.

Les procédures sont souvent assorties de délais impératifs. Des mesures sont-elles également en chantier pour les autres juridictions administratives fédérales?

Le présent arrêté royal prévoit une adaptation des délais, probablement à la demande des exécutifs wallon et de la Communauté française. J'y vois là une violation de l'article 160 de la Constitution. Les gouvernements des entités fédérées ne sont pas compétents pour fixer eux-mêmes les délais d'une procédure devant le Conseil d'État. Pourquoi l'ajout d'un passage à ce sujet dans le projet d'arrêté royal?

L'article 2 de l'arrêté royal concernant l'extrême urgence dispose que les demandes de suspension d'extrême urgence seront traitées par le biais de la procédure écrite. Il ressort néanmoins du rapport au Roi que le magistrat pourra demander à entendre les parties par vidéoconférence, par exemple. Les outils informatiques à la disposition des magistrats sont-ils suffisants pour concrétiser cette disposition?

L'article 4 prévoit, en outre, la possibilité d'envoyer des pièces de procédure et des pièces addition-

nelles à l'adresse courriel privée du magistrat. Une telle disposition est-elle conforme au règlement RGPD? Les garanties en matière de protection des données sont-elles suffisantes?

01.02 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, cette réglementation a des aspects de déjà-vu, puisque la volonté initiale consistait à traiter dans une même réglementation des mesures qui s'appliqueraient aussi bien aux juridictions civiles qu'administratives. Finalement, c'est pour répondre à une observation du Conseil d'État que nous devons discuter d'un arrêté qui n'aborde que les procédures introduites devant cette instance. Vu que cette réglementation a été élaborée par le Conseil d'État, nous pourrions dire qu'on n'est jamais aussi bien servi que par soi-même.

Pour ma part, je n'aurai pas de remarque particulière à formuler quant au cadre dans lequel ce texte s'inscrit. Simplement, j'aimerais vous poser quelques questions relatives au dispositif de l'article 2 de l'arrêté. En effet, celui-ci exclut de la règle générale le traitement des procédures d'extrême urgence en indiquant que les recours en suspension d'extrême urgence seront traités par écrit sur la base d'un calendrier imposé par la chambre compétente, avec dépôt d'un avis écrit par l'auditeur. Dès lors, monsieur le ministre, pouvez-vous nous indiquer si les parties à la procédure pourront apporter des remarques dès qu'elles auront pris connaissance de l'avis de l'auditeur, comme c'est naturellement le cas dans les audiences publiques? Cette question ne concerne pas uniquement les procédures d'extrême urgence, puisqu'elle vaut pour les procédures introduites devant le Conseil d'État en général.

Enfin, une particularité de cette réglementation a trait à l'application de la procédure écrite. En effet, il est prévu que, pour toutes celles qui ne relèvent pas de l'extrême urgence, la procédure écrite ne sera appliquée que si les parties sont d'accord.

C'est exactement l'inverse de ce qui a été prévu devant les juridictions civiles, puisque là, il est prévu que la procédure écrite s'appliquera, sauf si toutes les parties s'y opposent.

Monsieur le ministre, pourquoi y a-t-il une différenciation de régime entre ces deux démarches?

Je vous remercie.

01.03 Joy Donné (N-VA): Mijnheer de voorzitter, omdat zowel de rechtzoekende als het administratief rechtscollege in het kader van de crisis meer tijd nodig hebben, kan mijn fractie zich vinden in de voorgestelde tekst. We hebben die ook gesteund op het zaterdagoverleg dat daarover heeft plaatsgevonden.

Wij hebben wel een opmerking over de datum van de inwerking-treding. Die datum was in een vorige versie van het KB van 17 april verplaatst van 18 maart naar 9 april. Ik heb gekeken in de toelichting bij het KB, maar daar staat geen uitleg over. Omdat 18 maart de ingang van de lockdown *light* was, leek het ons een logische datum om het KB ook daaraan terug te koppelen.

01.02 Philippe Pivin (MR): Het was oorspronkelijk de bedoeling om maatregelen die zowel gelden voor de burgerlijke als voor de administratieve rechtbanken in eenzelfde regelgeving te gieten. Artikel 2 van het besluit bepaalt dat in vorderingen tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid de procedure schriftelijk zal verlopen op grond van een door de bevoegde kamer opgelegd tijdpad, met de indiening van een schriftelijk advies door de auditeur.

Zullen de partijen opmerkingen kunnen formuleren nadat ze kennis hebben genomen van het advies van de auditeur, zoals in openbare terechtzittingen? Die vraag rijst meer in het algemeen voor alle procedures die bij de Raad van State worden ingesteld.

Ten slotte bepaalt de regelgeving ook dat de schriftelijke procedure, behalve bij uiterst dringende noodzakelijkheid, enkel wordt toegepast indien alle partijen daarmee instemmen. Voor de burgerlijke rechtbanken geldt net het tegenovergestelde. Waarom heeft men dat zo beslist?

01.03 Joy Donné (N-VA): Tant le justiciable que la juridiction administrative ont besoin de délais supplémentaires à la suite de la crise actuelle, aussi mon groupe peut-il adhérer au texte proposé. Nous l'avons, dès lors, soutenu lors de la concertation menée à ce sujet. Je me demande toutefois pourquoi la date d'entrée en vigueur a été déplacée, du 18 mars – date de début de la

Mijnheer de minister, wat is de redenering achter de latere inwerking-tredingsdatum?

période de confinement *light* – au 9 avril.

01.04 Barbara Pas (VB): Het advies van de Raad van State!

01.04 Barbara Pas (VB): En raison de l'avis du Conseil d'État.

01.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, à la lecture de l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux n° 12 qui concerne la prolongation des délais de procédure devant le Conseil d'État, je voudrais soulever une question importante. Qu'en est-il de la prorogation des délais et de l'utilisation de la procédure écrite pour l'ensemble des juridictions administratives autres que le Conseil d'État? Je pense en particulier aux juridictions compétentes en matière de demande d'asile.

01.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Hoe staat het met de verlenging van de termijnen en het gebruik van de schriftelijke procedure voor alle administratieve rechtscolleges, met name de colleges die juridisch bevoegd zijn voor de asielaanvragen? U hebt beslist om de kandidaat-asielzoekers niet van de verlenging uit te sluiten. Voor de Raad van State was dat discriminerend en voor ons een poging om de omstandigheden aan te grijpen teneinde het vreemdelingenrecht uit te hollen.

Le 14 avril, j'avais exprimé mon soulagement lors de la discussion de l'arrêté de pouvoir spéciaux n° 2, en constatant que vous n'aviez pas poursuivi votre idée d'exclure de la prorogation des délais toute une catégorie de citoyens, à savoir les candidats demandeurs d'asile. En effet, nous étions opposés à cette idée. Le Conseil d'État a par ailleurs clairement statué en affirmant que cette mesure était discriminatoire. Pour nous, il s'agissait d'une tentative claire d'utiliser la crise sanitaire pour détricoter le droit des étrangers. Nous voulons témoigner pleinement de l'importance, pour mon groupe, de rester vigilants à ce sujet.

Voor die instanties is er nog steeds in niets voorzien. Moeten we ons daar geen zorgen over maken? Wanneer komt er een volmachtbesluit waarbij er aan de administratieve instellingen dezelfde behandeling als aan de rechterlijke macht gegeven wordt?

Aujourd'hui, je relève que rien n'a encore été prévu pour ces instances. Doit-on s'inquiéter de cette question? Endéans quelle échéance pouvons-nous espérer un arrêté de pouvoirs spéciaux traitant de l'ensemble des instances de l'ordre administratif et accordant un traitement similaire à celui prévu pour l'ordre judiciaire?

Mon intervention fut courte, mon objectif étant d'exprimer une inquiétude et d'obtenir des réponses.

01.06 John Crombez (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag betreft de bestaande uitzonderingen waarin was voorzien op de allereerste structuur, met name de federale administratieve rechtscolleges en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

01.06 John Crombez (sp.a): L'objectif est-il que les arrêtés royaux relatifs aux exceptions existantes – les juridictions administratives fédérales et le Conseil du Contentieux des Étrangers – soient publiés séparément. Dans l'affirmative, suivant quel calendrier?

Verscheidene collega's hebben de vraag ook al geopperd. Aangezien het in delen komt, is het de bedoeling dat ook die koninklijke besluiten afzonderlijk komen. Welke timing is daarvoor voorzien?

De **voorzitter**: Zijn er nog vragen? (*Nee*)

Dan geef ik de minister graag het woord.

01.07 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, collega's, wij zijn hier aanwezig voor de toelichting bij het koninklijk besluit nr. 12 van 21 april 2020, dat is verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 22 april 2020. Het besluit regelt de verlenging van de rechtspleging voor de Raad van State en de schriftelijke behandeling van de zaken.

01.07 Pieter De Crem, ministre: Nous examinons aujourd'hui l'exposé de l'arrêté royal n° 12 du 21 avril 2020, qui est paru au *Moniteur belge* du 22 avril 2020 et qui règle la prorogation des délais de procédure devant le Conseil d'État et la procédure écrite.

Het advies 67.182/12 van 4 april 2020 van de Raad van State heeft geleid tot een afsplitsing van het gedeelte met betrekking tot de Raad

van State. Het initiële ontwerp van machtenbesluit betrof immers zowel de hoven en rechtbanken als de Raad van State en de federale administratieve rechtscolleges. Het koninklijk besluit nr. 2 regelt thans de termijnen en de rechtspleging voor de hoven en de rechtbanken, terwijl het koninklijk besluit nr. 12 de termijnen voor de Raad van State regelt. Voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is ook een bijzondere volmachtenbesluit in de maak bij collega De Block.

De afdeling Wetgeving heeft dus aanbevolen dat er een apart bijzonderemachtenbesluit komt voor de verlenging van de termijnen van de rechtspleging voor de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, en voor de schriftelijke behandeling van zaken voor dezelfde afdeling. Daartoe heeft de Raad van State in zijn advies een ontwerp van dergelijk bijzonderemachtenbesluit ingesloten, dat tegemoetkomt aan de behoeften van de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak.

Conformément à l'avis 67.182/12 du 4 avril 2020 du Conseil d'État, la partie relative au Conseil d'État a été disjointe. Le projet initial d'arrêté royal de pouvoirs spéciaux concernait en effet aussi bien les cours et tribunaux que le Conseil d'État et les juridictions administratives fédérales. L'arrêté royal n° 2 règle désormais les délais et la procédure devant les cours et tribunaux, tandis que l'arrêté royal n° 12 règle les délais devant le Conseil d'État. Pour le contentieux des étrangers, un arrêté royal de pouvoirs spéciaux est préparé par la ministre De Block.

La section de législation a recommandé qu'un arrêté royal de pouvoirs spéciaux distinct soit prévu pour la prorogation des délais de la procédure devant le Conseil d'État, section du contentieux administratif, et pour le traitement par écrit des affaires par la même section. À cet effet, le Conseil d'État a inséré dans son avis un projet d'arrêté royal de pouvoirs spéciaux.

Monsieur le président, chers collègues, ce projet a été repris dans son intégralité, étant entendu que la période mentionnée à l'article 1er débutera le 9 avril 2020 et prendra fin le 3 mai 2020 au lieu du 19 avril 2020. Cela permet de suivre ce qui a été appliqué pour la Justice et ce qui est également proposé pour le Conseil du Contentieux des Étrangers. La date de fin du projet est également conforme à la décision de prolongation initiale qui a été prise au sein du Conseil national de sécurité élargi.

Les délais de forclusion procéduraux (introduction et traitement des procédures) et les délais assortis d'une sanction similaire (écartement des débats) qui expirent au cours de la période sont prolongés de trente jours avant la fin de celle-ci. Cette règle ne s'applique pas aux demandes de suspension d'extrême urgence et aux demandes de mesures provisoires d'extrême urgence. Ces dernières pourraient toutefois être traitées au cours de la période et jusqu'à trente jours après la fin de celle-ci et leur jugement pourrait être connu sans audience publique et par procédure écrite.

Dat ontwerp werd integraal overgenomen, maar de in het artikel 1 vermelde periode zal op 9 april 2020 aanvangen en op 3 mei 2020 aflopen, zoals ook voor Justitie geldt en ook voorgesteld wordt voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De aflooptdatum van het ontwerp is in overeenstemming met de initiële verlenging waartoe er in de uitgebreide Nationale Veiligheidsraad besloten werd.

De vervaltermijnen, de procedurele termijnen en de termijnen waarop een gelijkaardige sanctie van toepassing is worden eveneens met 30 dagen verlengd. Die regel is niet van toepassing op de vorderingen tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, noch op uiterst dringende maatregelen. Die zullen tot 30 dagen na het einde van de periode behandeld kunnen worden en de

procedure zou schriftelijk kunnen verlopen.

Andere dossiers kunnen op verzoek van partijen of met hun akkoord en na een schriftelijk advies van de auditeur tot 60 dagen na de periode zonder openbare terechtzitting worden behandeld. Gedurende die periode zullen de procedurestukken en andere stukken in de vermelde zaken gemaïld kunnen worden door partijen tijdens de periode en zullen kennisgevingen en mededelingen door de Raad van State per e-mail kunnen gebeuren, behalve voor particulieren die geen gebruik kunnen maken van die procedure. Zij opteren dan voor de aangetekende zendingen.

Tot zover mijn inleidende toelichting. Ik wens nu nog in te gaan op een aantal specifieke vragen die gesteld werden.

Mevrouw Pas, het KB over de Raad van State werd bij een eerste behandeling in de Groep van Tien gekoppeld aan het KB betreffende het vreemdelingencontentieux van minister De Block. Wij hebben dus een tiental dagen gewacht tot de laatste tekst over het KB betreffende vreemdelingenzaken was afgewerkt. De twee teksten zijn dan samen behandeld, omdat het in beide gevallen – ik herhaal het – over de administratieve rechtsgrond gaat.

Met betrekking tot uw vraag over onder meer de overmacht of heikracht en de elektronische afhandeling, mevrouw Pas, kan ik u het volgende meedelen. Het hoofd- en normdoel bestaat erin dat er niet alleen evident wordt ingespeeld op een moeilijkere organisatie voor de administratieve rechtscolleges in tijden van coronacrisis, maar ook dat wordt gegarandeerd dat iedereen met gelijke wapens kan strijden en in de mogelijkheid wordt gesteld om advies in te winnen of bewijzen te verzamelen om de procedure fatsoenlijk en gedegen te kunnen voeren in een tijd waarin het niet evident is om bijvoorbeeld documenten op te vragen of te verkrijgen bij administraties. Door de regeling rond essentiële verplaatsingen bestaat er immers een reële inperking van de vrijheid om dergelijke zaken af te werken. Ook willen wij sociale interactie tijdens de procesvoering wegens risico op virusoverdracht beperken.

De geplande einddatum van 3 mei 2020 kan door de Koning worden verlengd bij besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad. De terugwerking tot 9 april loopt gelijk met die in het koninklijk besluit betreffende vreemdelingenzaken, waarmee ik ook antwoord op de vraag van de heer Donné. De termijnverlenging geldt dus zowel voor de termijnen binnen dewelke partijen hun vordering moeten instellen, als die binnen dewelke de partijen hun memories moeten indienen, voortzetting van de rechtspleging moeten vragen of andere procesbehandelingen, bijvoorbeeld de indiening van een verzoek tot tussenkomst, moeten stellen.

Ik geef een voorbeeld. Stel dat de termijn om een vernietigingsberoep bij de Raad van State in te stellen op 13 april 2020 vervalt. In dat geval wordt die termijn verlengd tot 30 dagen na afloop van de crisisperiode, die thans is vastgesteld op zondag 3 mei. Volgens de berekeningsregels vervat in artikel 88 van het procedurebesluit inzake de Raad van State wordt de vervaltermijn te rekenen vanaf maandag 4 mei, verlengd tot dinsdag 2 juni. Alle andere vorderingen en beroepen kunnen tijdens en tot 60 dagen na de crisisperiode door de

À la demande des parties à la cause ou avec leur accord et après avis écrit de l'auditeur, d'autres dossiers pourront être traités jusqu'à soixante jours après la période sans audience publique. Pendant cette période, les pièces relatives à ces causes et les notifications par le Conseil d'État pourront être envoyées par courrier électronique. Les particuliers qui ne pourront en faire usage opteront pour un envoi recommandé.

Je vais à présent répondre aux questions spécifiques. L'arrêt royal relatif au Conseil d'État a été joint, au sein du Groupe des 10, à l'arrêt royal relatif au contentieux des étrangers. Conséquence: il a fallu attendre une dizaine de jours avant qu'on mette la dernière main à ce dernier texte. Les deux textes ont fait l'objet d'un traitement conjoint parce qu'ils ont tous les deux trait au fondement de droit administratif.

En ce qui concerne la force majeure et le traitement électronique, l'objectif est de pallier les problèmes organisationnels et de permettre à tout un chacun de recueillir l'avis ou de collecter des preuves afin de pouvoir mener à bien la procédure dans les règles de l'art. La marge de manœuvre est en effet limitée et nous voulons restreindre les interactions sociales pour réduire le risque de transmission du virus.

La date de fin, qui a été fixée au 3 mai 2020, peut être reportée par arrêt royal délibéré en Conseil des ministres. L'effet rétroactif au 9 avril 2020 coïncide avec ce qui est prévu dans l'arrêt royal relatif à l'Office des étrangers. La prorogation des délais est d'application pour tous les actes de procédure.

Raad van State zonder openbare terechtzitting worden behandeld, meer bepaald onder twee voorwaarden: op verzoek of na akkoord van alle betrokken partijen, en mits schriftelijk advies van de auditeur. Volgens de Raad van State wordt de wetgeving zelf daarbij gerespecteerd.

Monsieur Pivin, pour répondre à votre question concernant la différenciation de régime, je vous informe que cette dernière a été demandée par le Conseil d'État dans le cadre de son projet d'arrêté royal.

Monsieur Boukili, le délai de rétroaction porte jusqu'au 9 avril, pour le Conseil d'État. Pour ce qui concerne le contentieux étranger, j'ai fait référence aux travaux menés par Mme De Block. Le contentieux des tribunaux qui est normal a été inscrit dans l'arrêté royal rédigé par mon collègue, M. Geens.

Ik meen hiermee ingegaan te zijn op uw vragen.

01.08 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, je vous interrogeais sur la distinction qui est faite entre le régime de la procédure devant le Conseil d'État et la procédure devant les juridictions civiles concernant le recours à la procédure écrite. À cela, vous avez répondu que le Conseil d'État l'a demandé. Je voulais savoir pourquoi. Avez-vous un mot d'explication supplémentaire à me donner? Si tel n'est pas le cas, pourriez-vous répercuter la question aux services pour avoir la réponse?

Une deuxième question que je posais et à laquelle je n'ai pas entendu de réponse, c'est la question de savoir si les parties pourront toujours formuler des remarques ou demander des précisions, une fois que l'auditeur aura exprimé son avis.

01.09 Pieter De Crem, ministre: Monsieur Pivin, votre première question est d'ordre technique. C'est une suggestion qui a été émise par le Conseil d'État lui-même. Si cela vous convient, je vous fournirai, dans les plus brefs délais, une réponse écrite pour éclaircir la nature de votre question.

01.10 Philippe Pivin (MR): Bien entendu, monsieur le ministre.

01.11 Pieter De Crem, ministre: Quant à votre deuxième question, c'est l'auditeur près du Conseil d'État qui en décidera.

01.12 Philippe Pivin (MR): Je vous remercie.

Le **président:** Monsieur Pivin, votre deuxième question est déjà une réponse à votre première question. C'est une application parce que la procédure devant le Conseil d'État est une procédure spécifique orale comme dans les tribunaux ordinaires.

De Raad van State heeft zelf een differentiatie van de procedure gevraagd in het ontwerp-KB.

De termijn voor de Raad van State werkt terug tot 9 april. Voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heb ik verwezen naar de werkzaamheden van mevrouw De Block. De termijn voor de hoven en rechtbanken staat vermeld in het KB van minister Geens.

01.08 Philippe Pivin (MR): Waarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen de Raad van State en een burgerlijk rechtscollege voor de toepassing van de schriftelijke procedure? Zullen de partijen opmerkingen kunnen formuleren of toelichting kunnen vragen nadat de auditeur zijn advies heeft meegedeeld?

01.09 Minister Pieter De Crem: Wat uw eerste vraag betreft, werd er ingegaan op een suggestie van de Raad van State zelf. Ik zal u schriftelijk een omstandiger antwoord bezorgen. Om op uw tweede vraag te antwoorden: daarover beslist de auditeur bij de Raad van State.

01.09 Minister Pieter De Crem: Om op uw tweede vraag te antwoorden: daarover beslist de auditeur bij de Raad van State.

De **voorzitter:** Mijnheer Pivin, uw tweede vraag vormt al een antwoord op de eerste vraag. De procedure bij de Raad van State is

Cette procédure est spécifique et rédigée par arrêté royal. Il y a toujours l'avis de l'auditeur. Vient ensuite la réplique des parties dans la procédure, ce qui n'est pas toujours prévu dans les procédures civiles mais bien dans les procédures pénales. On a aussi une distinction entre les procédures pénales et civiles mais dans les procédures civiles, il y a seulement l'avis du procureur, dans le doit familial entre autres.

C'est donc une régularité au sein du Conseil d'État. Je pense que c'est la raison pour laquelle il y a une distinction. Comme vous, je suis en faveur de l'augmentation du nombre de procédures écrites.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est suspendu de 14 h 30 à 15 h 01.
De openbare commissievergadering wordt geschorst van 14.30 uur tot 15.01 uur.

02 Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de Finances et Economie – Arrêté royal n° 11 relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona et Arrêté royal n° 7 portant des mesures de soutien supplémentaires en matière d'impôt des sociétés, d'impôt des personnes morales, d'impôt des non-résidents, d'impôt des personnes physiques, de taxe sur la valeur ajoutée, de précompte professionnel, de droits d'enregistrement et de rétributions – Echange de vues avec le vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale et ministre de la Coopération au développement, et la ministre de l'Emploi, de l'Economie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Egalité des chances et des Personnes handicapées et question jointe de Georges Gilkinet à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "La possibilité de reporter des paiements de crédit hypothécaire" (55005131C)

02 De bijzondere machtenbesluiten betreffende Financiën en Economie – Koninklijk besluit nr. 11 houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis en Koninklijk besluit nr.7 houdende bijkomende steunmaatregelen inzake vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, belasting niet-inwoners, personenbelasting, belasting over de toegevoegde waarde, bedrijfsvoorheffing, registratierechten en retributies – Gedachtewisseling met de vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude en minister van Ontwikkelingssamenwerking, en de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een handicap en toegevoegde vraag van Georges Gilkinet aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "Betalingssuïtel voor woningkredieten" (55005131C)

02.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, ces deux arrêtés de pouvoirs spéciaux sont particulièrement importants pour les entreprises et pour les particuliers qui se trouvent face à des difficultés de revenus à court terme. Ils prévoient des possibilités de reports de paiements s'agissant de dettes fiscales (TVA, précompte professionnel et ISOC) ou, pour les particuliers, de dettes à des banques comme des crédits hypothécaires.

Il s'agit donc de deux arrêtés de pouvoirs spéciaux qui, sur le principe, sont soutenus par les écologistes, puisqu'ils sont vitaux pour les personnes et entreprises concernées. Pour autant, il ne s'agit pas de donner un chèque en blanc.

Monsieur le ministre, j'ai quelques questions sur la manière de fonctionner en pratique de ces arrêtés de pouvoirs spéciaux. Nous considérons que les entreprises qui ne joueraient pas le jeu

spécifiek een mondelinge procedure. De auditeur geeft zijn advies en de partijen repliceren, zoals in de strafrechtelijke procedures.

Dat is een reguliere procedure bij de Raad van State, en dat verklaart het onderscheid. Net als u ben ik voorstander van een frequenter gebruik van schriftelijke procedures.

02.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Bedrijven en particulieren met financiële problemen kunnen dankzij de bijzonderemachtenbesluiten uitstel van betaling verkrijgen voor fiscale schulden of bankschulden. Gezien het belang van die maatregelen steunen wij dat principe. Er mag echter geen sprake zijn van een blanco cheque.

Bedrijven die nog steeds dividenden uitkeren of eigen aandelen opkopen, zouden van die maatregelen uitgesloten moeten worden. Waarom staan die voor-

correctement sur le plan fiscal, sur le plan de leur gestion financière, ne devraient pas avoir accès à ce type d'aides. Je pense à des entreprises qui continuent de verser des dividendes, qui rachètent des actions propres, qui diminuent leurs fonds propres. Ces conditions ne sont pas prévues, à ce stade, dans les arrêtés. Je pense aussi à la question des paradis fiscaux, sur laquelle vous vous êtes engagé à revenir dès mercredi. Monsieur le ministre, pour quelles raisons ces éléments ne figurent-ils pas dans ces arrêtés?

Le deuxième élément est la question du report possible des remboursements de crédits hypothécaires. On sait qu'un accord a été conclu avec Febelfin. Il n'est pas entièrement traduit dans ces arrêtés de pouvoirs spéciaux, en ce sens qu'il y a des règles qui sont appliquées par Febelfin et qui ne sont pas prévues ici. Il s'agit pourtant que ces règles soient appliquées correctement.

Monsieur le ministre, avez-vous un retour de la part de Febelfin, voire de particuliers, sur la manière dont fonctionne cette possibilité de report de crédit hypothécaire?

Les banques jouent-elles bien le jeu? Avez-vous connaissance de problèmes qui devraient être réglés soit par le biais d'un nouvel accord avec le secteur bancaire, soit via une modification rapide de cet arrêté de pouvoirs spéciaux?

Enfin, monsieur le ministre, je voudrais vous interroger sur la manière dont fonctionnent ces reports de paiement. En effet, nous disposons d'estimations de l'Inspection des finances quant au report du paiement de la TVA et du précompte professionnel, mais pas de l'ISOC. Disposez-vous, aujourd'hui, d'estimations en termes d'effets sur la trésorerie puisque les paiements doivent normalement être effectués dans le courant de l'année budgétaire? Par ailleurs, le secteur bancaire vous a-t-il transmis des informations quant au nombre de crédits hypothécaires qui ont déjà fait l'objet d'un report et au volume financier que cela représente?

02.02 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat we de KB's nrs. 11 en 7 samen kunnen behandelen. Ik heb namelijk geen opmerkingen over het KB nr. 11 en ik zou dus meteen enkele concrete vragen willen stellen over het KB nr. 7.

Mijnheer de minister, in artikel 1 staat er volgens mij een fout. Het gaat daar om rechtspersonen en vennootschappen met een afsluitdatum die niet samenvalt met het einde van het kalenderjaar. Het is de bedoeling om uitstel te verlenen voor het indienen van aangiftes in de personenbelasting en de vennootschapsbelasting die normaal in de periode van 16 maart tot 30 april 2020 moesten worden ingediend. Nu is er sprake van een uitstel tot 30 april en volgens mij is dat een fout. Die maatregel heeft immers geen zin als wie uiterlijk op 30 april een aangifte moest indienen uitstel krijgt tot diezelfde datum.

Wat artikel 2 betreft, voorziet het KB nr. 4 voor het verloop van algemene vergaderingen van rechtspersonen in de coronaperiode twee opties. Enerzijds, kan de algemene vergadering doorgaan met aanpassingen als volmachten en schriftelijke procedures, anderzijds kan ze worden uitgesteld. Als men kiest voor uitstel worden de verplichte termijnen met tien weken verlengd. Artikel 310 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen stelt dat de belastingplichtige

waarden niet in de besluiten? Woensdag zou u een standpunt innemen over de belastingparadijzen.

Het akkoord met Febelfin over de uitgestelde terugbetaling van hypothecaire leningen werd niet volledig omgezet in de besluiten: sommige regels staan er niet in. Heeft u feedback gekregen van Febelfin of van particulieren over de manier waarop de banken de uitstelregeling toepassen?

Draagt u kennis van problemen die zouden moeten worden geregeld via een nieuw akkoord of door een wijziging van het besluit?

De Inspectie van Financiën heeft ramingen gemaakt met betrekking tot het uitstel van betaling van de btw en van de bedrijfsvoorheffing, maar niet van de vennootschapsbelasting. Beschikt u al over een raming van het effect op het begrotingsjaar? Heeft de banksector u al meegedeeld voor hoeveel hypothecaire kredieten er uitstel werd verleend en welk totaalbedrag dat vertegenwoordigt?

02.02 Barbara Pas (VB): Une erreur matérielle s'est glissée me semble-t-il dans l'article 1 de l'arrêté royal n°7. Tout contribuable qui avait normalement jusqu'au 30 avril pour introduire une déclaration à l'impôt des personnes physiques et des sociétés bénéficiaire d'un report jusqu'au ... 30 avril! C'est une erreur, non?

Durant la période de pandémie du COVID-19, l'arrêté royal n° 4 prévoit deux options pour le déroulement des assemblées générales des personnes morales: l'assemblée générale peut soit être organisée moyennant des adaptations telles que procurations et procédures écrites, soit être ajournée. Dans ce dernier cas, les délais légaux sont prorogés de dix

voor het indienen van die belastingaangifte minstens een termijn van één maand moet krijgen na het goedkeuren van de jaarrekening. In artikel 2 stelt men dat die maand niet van toepassing zou zijn. Hoe kan men echter een aangifte indienen als er geen goedgekeurde jaarrekening is? Tussen de goedkeuring en het indienen van de aangifte moet altijd een zeker tijdsbestek worden toegestaan maar dit artikel stelt dat die maand wegvalt. Komt er dan iets in de plaats?

In het verslag aan de Koning lees ik dat men de termijn van één maand na de algemene vergadering niet wil toestaan om de administratieve procedure niet te verzwaren. Dat schept echter rechtsonzekerheid. Wanneer moeten die rechtspersonen hun aangifte dan wel indienen?

Dat staat niet vermeld op het aangifteformulier, want dat wordt niet meer toegestuurd, alles moet verplicht elektronisch ingediend worden. Bovendien zorgt die bepaling ervoor dat uitstel van de algemene vergadering voor heel wat vennootschappen in de praktijk onmogelijk wordt. Vennootschapsrechtelijk kan dat uitstel wel, maar vanwege die indieningsplicht kan het eigenlijk niet. Ik vind die regelgeving toch niet helemaal coherent.

Ik heb nog een vraag over artikel 11. De aangifte voor maart 2020 moest normaliter uiterlijk op 20 april 2020 ingediend worden. In artikel 11 wordt in een uitstel voorzien tot 24 april. Wat is de zin van een uitstel met vier dagen? Misschien is dat een vergissing.

Ten slotte, heb ik nog een kleine opmerking over artikel 15 van het koninklijk besluit. Men voorziet in de vrijstelling van retributie voor de omzetting van een hypothecair mandaat. Ik begrijp de maatregel, de kosten voor het omzetten van dat hypothecair mandaat in een hypotheek worden aangerekend aan de schuldenaars. Die regeling is dus echt wel een tegemoetkoming aan de gezinnen. Ik heb daarbij echter volgende bedenking. De volmachtenwet voorziet expliciet dat er via de volmachten-KB's geen belastingen kunnen verminderd of kwijtgelaten worden. Wel kan er een uitstel van betaling zijn. Ik weet ook wel dat een retributie juridisch-technisch niet hetzelfde is als een belasting, maar het lijkt mij toch op zijn minst strijdig met de geest van de volmachtenwet. Ik weet dat een retributie juridisch geen belasting is, maar economisch is het verschil flinterdun.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop straks een concreet antwoord te krijgen op mijn concrete vragen bij deze vier artikelen.

semaines. L'article 310 du CIR 92 stipule que le contribuable dispose d'un mois pour introduire une déclaration après l'approbation des comptes annuels. Ce délai d'un mois disparaît avec l'autorisation de report inscrite dans l'article 2. Le rapport au Roi mentionne que le délai d'un mois a été supprimé, de sorte à ne pas alourdir la procédure administrative. Cela génère toutefois de l'insécurité juridique. À quel moment, ces contribuables doivent-ils alors introduire leur déclaration?

Ce point n'est plus mentionné sur un formulaire de déclaration physique puisque toutes les déclarations se feront obligatoirement par la voie électronique. La disposition en question rend pratiquement impossible tout report des assemblées générales de nombreuses sociétés.

Alors que la déclaration de mars 2020 devrait en principe être déposée le 20 avril 2020 au plus tard, l'article 11 prévoit la possibilité d'obtenir un report jusqu'au 24 avril mais quel sens un report de quatre jours peut-il bien avoir?

L'article 15 prévoit l'exonération de la rétribution due pour la conversion d'un mandat hypothécaire en hypothèque, dont les frais sont supportés par les débiteurs et il s'agit, dès lors, d'un geste en faveur des ménages. Cependant, la loi de pouvoirs spéciaux prévoit que les arrêtés de pouvoirs spéciaux ne peuvent avoir pour effet de réduire ou de remettre des impôts. Une rétribution ne constitue, certes, pas un impôt du point de vue juridique, mais n'y a-t-il pas une possible contradiction en l'occurrence?

02.03 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, en ce qui concerne les deux arrêtés royaux, j'ai deux remarques techniques, monsieur le ministre.

En ce qui concerne les prêts hypothécaires, le texte de l'arrêté ne prend pas en compte la différenciation des revenus des emprunteurs. Or, dans le *modus vivendi* de Febelfin, il est prévu de faire une

02.03 Benoît Piedboeuf (MR): Voor de hypothecaire leningen wordt er in de tekst van het besluit geen rekening gehouden met de inkomensverschillen tussen kredietnemers; Febelfin staat zo een differentiatie nochtans wel voor.

différenciation par rapport aux revenus. Je me demandais pourquoi ce n'était pas repris dans l'arrêté royal. La différenciation de revenus va-t-elle être d'application ou pas? Cela peut être important pour certains demandeurs.

L'autre question se rapproche de celle de M. Gilkinet. Febelfin a admis au début du mois d'avril qu'il y avait pas mal de retards dans le traitement des demandes. Avez-vous un état des lieux sur les retards dans les réponses aux demandeurs?

En ce qui concerne l'autre arrêté royal, évidemment, c'est une très bonne mesure pour la trésorerie des entreprises mais une moins bonne pour les finances de l'État. Disposez-vous d'une estimation du glissement de recettes? Qu'est-ce que cela représente actuellement?

02.04 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, je veux tout d'abord excuser l'absence de M. Laaouej qui est retenu par une réunion sur la sécurité.

Comme vous le savez, monsieur le ministre, nous soutenons ces arrêtés, même si des difficultés subsistent encore. La première remarque, c'est que les banques ont toujours le droit de refuser. On laisse donc une large appréciation aux banques, ce qui risque d'entraîner certaines décisions qui ne seraient pas uniformes.

Par ailleurs, la demande reste à charge de l'emprunteur qui doit entreprendre lui-même les démarches vers sa banque pour introduire un dossier. N'était-il pas possible de prévoir une communication plus formelle, plus large à l'égard des personnes et d'être plus proactif au niveau des banques?

Ensuite, on a déjà fait référence à deux reprises à cette charte disponible sur le site de Febelfin. N'eût-il pas été préférable d'inclure les éléments de cette charte dans l'arrêté puisque, à la lecture de cet extrait de la charte, un certain nombre de questions se posent, notamment concernant la preuve de la perte de revenus? Comment sera-t-il possible de faire la preuve de cette perte de revenus? Y aura-t-il des documents spécifiques?

Un dernier regret, c'est que les crédits à la consommation n'aient pas été intégrés. Mais, entre-temps, les choses ont été un peu corrigées car une proposition de loi, qui va dans le même sens, prévoit certains éléments portant sur le crédit à la consommation.

02.05 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen over de koninklijke besluiten nrs. 11 en 7.

Wat koninklijk besluit nr. 11 over de hypothecaire kredieten betreft, hierin wordt gesproken over de kredietnemer, maar dat kan uiteraard meer dan één persoon zijn. Houdt men daarmee rekening? Wat als niet één maar meerdere personen die kredieten hebben aangegaan?

Ik hoorde collega Flahaut het er daarnet ook over hebben, hoe zal men verduidelijken wat het economische verlies is ten gevolge van corona? Hoe moet dat worden aangetoond? Dat staat in artikel 1.

Wat artikel 2 betreft, het koninklijk besluit is geldig tot 1 november

Febelfin heeft toegegeven dat er enige vertraging werd opgelopen bij de behandeling van de aanvragen. Wat is de stand van zaken?

Wat het andere besluit betreft, kunt u inschatten welke daling van belastingontvangsten men mag verwachten?

02.04 André Flahaut (PS): Ik wil de heer Laaouej verontschuldigen.

We steunen die besluiten. Er zijn evenwel nog enkele problemen. Daar de banken het recht hebben om te weigeren, krijgen ze een ruime discretionaire bevoegdheid, met het risico dat er geen uniforme beslissingen genomen worden. Vervolgens moet de kredietnemer zelf de stappen doen om een dossier in te dienen. Zouden de banken niet proactiever kunnen zijn?

Zou het niet beter zijn om het handvest in het besluit op te nemen? Hoe zal men het inkomstenverlies kunnen bewijzen?

Tot slot betreurt ik dat het consumentenkrediet uit de boot valt, maar dat tracht men via een wetsvoorstel recht te zetten.

02.05 Kathleen Depoorter (N-VA): Prend-on en compte, dans l'arrêté royal n° 11, le fait que l'emprunteur peut correspondre à plus d'une personne et qu'en est-il en pareil cas? Comment va-t-on préciser ce qu'est la perte économique résultant de la crise du coronavirus? Comment cette perte doit-elle être démontrée?

L'arrêté royal est valable jusqu'au 1er novembre 2020. Selon les experts, cette crise peut encore se

2020. Volgens virologen kan deze crisis een hele tijd duren. Houdt men hiermee rekening? Als men zegt dat het koninklijk besluit tot 1 november 2020 van kracht is, denkt men dan dat de economische heropleving tegen dan een feit zal zijn of zal men deze maatregelen verlengen?

Ik heb nog een algemene opmerking over dit koninklijk besluit. Het ontwerpbesluit dateert van 3 april en de publicatie van het koninklijk besluit gebeurde op 24 april, na advies van de Raad van State. Dat duurde vrij lang. Kan dat iets sneller en efficiënter gebeuren, zodat onze bedrijven sneller een vorm van rechtszekerheid hebben?

Mijn laatste opmerking over het koninklijk besluit nr. 11 gaat net over die rechtszekerheid. Dat is een van de grootste opmerkingen van de Raad van State. De Raad van State twijfelt over de rechtszekerheid van dit besluit. Het besluit bevat autonome wijzigingsbepalingen, die de wet dus wijzigen, maar ook tijdelijke bepalingen.

Dat kan een probleem vormen omdat het besluit per 1 november 2020 buiten werking treedt maar de autonome wijzigingen wel nog verder zouden blijven bestaan. Kunnen onze bedrijven hierdoor geen problemen krijgen? De rechtszoekende zal tegelijkertijd de wet, het volmachtenbesluit en de status van het besluit moeten nagaan. Dat is weinig bevorderlijk.

Wat het koninklijk besluit nr. 7 betreft, aangaande de bijkomende maatregelen inzake de belastingen, de verlenging van de betalingstermijnen, de aangiftetermijnen en de versnelde teruggave van de btw, zal dit onze bedrijven uiteraard ten goede komen in deze zeer moeilijke situatie. De btw-plichtige moet de versnelde btw-teruggave voor de maand februari op tijd indienen en ook uitdrukkelijk verzoeken om de teruggave. Dit is een vrij zware belasting voor de diensten. Zullen zij op tijd kunnen overgaan tot de teruggaven? Indien niet, zijn er dan nalatigheidsinteressen vooropgesteld voor de bedrijven die hun teruggave te laat zouden ontvangen?

Nog in verband met de versnelde teruggave, moest de aangifte vóór 24 april 2020 binnen zijn. Hier staat geen richtdatum van terugbetaling. Zal dat dan 31 mei 2020 zijn, naar analogie van de maand voordien? Zal er ook een KB worden opgesteld voor de maand april? Ook hier zal er nog geen normale economische toestand zijn, zoals we weten.

Een laatste opmerking wil ik maken over de werking van de COVID-commissie zelf. Het is goed dat het Parlement inzage krijgt in deze volmachten, maar ze moeten nog bekrachtigd worden binnen het jaar. Stel dat een of ander besluit niet bekrachtigd zou worden, dan riskeren we daar ook rechtszekerheid te verliezen voor onze bedrijven. Hoe zal hiermee worden omgegaan?

prolonger pendant une longue période. Part-on du principe que la relance économique sera engagée d'ici là ou le gouvernement va-t-il prolonger ces mesures?

Le projet d'arrêté date du 3 avril et l'arrêté a été publié au *Moniteur belge* le 24 avril, après l'avis du Conseil d'État. Ne pourrait-on pas, à l'avenir, faire preuve de plus de diligence et d'efficacité, de telle sorte que les entreprises connaissent, elles aussi, plus rapidement une certaine forme de sécurité juridique?

Le Conseil d'État a des doutes quant à la sécurité juridique. L'arrêté comporte en effet tant des dispositions modificatives autonomes, qui modifient la loi, que des dispositions temporaires. Si l'arrêté cessait de produire ses effets le 1er novembre 2020, les modifications autonomes continueraient d'exister. Il n'est pas souhaitable que le justiciable doive vérifier à la fois la loi, l'arrêté de pouvoirs spéciaux et le statut de l'arrêté.

En ce qui concerne l'arrêté royal n° 7, l'assujetti à la TVA doit introduire à temps le remboursement accéléré de la TVA pour le mois de février et demander explicitement un remboursement. C'est une charge assez lourde pour les services. Seront-ils en mesure de procéder au remboursement à temps? Dans la négative, y aura-t-il des intérêts de retard? Pour le remboursement accéléré, la déclaration devait être introduite avant le 24 avril 2020, sans précision de la date de remboursement. S'agira-t-il alors du 31 mai 2020, par analogie avec le mois précédent? Prévoira-t-on un arrêté royal pour le mois d'avril parce qu'à ce moment-là, la situation économique ne sera toujours pas redevenue normale.

Il est positif que cette commission ait une vue sur les arrêtés de pouvoirs spéciaux mais ceux-ci

De **voorzitter**: Dat laatste zal uiteraard van het Parlement afhangen en niet van de regering. Wij bekrachtigen of bekrachtigen niet. Als we niet bekrachtigen, staat in de volmachtenwet dat de wet geacht wordt nooit te hebben bestaan. Dat is de verantwoordelijkheid van ieder parlamentslid afzonderlijk dat een bekrachtiging van deze koninklijke besluiten zou weigeren.

02.06 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb aangaande KB nr. 7 twee technische vragen.

Ten eerste, over artikel 2. Daarin wordt verwezen naar uitstel voor de vennootschapsbelasting, maar over de rechtspersonenbelasting wordt niets gezegd. Geldt dit dus ook voor de rechtspersonenbelasting? We gaan ervan uit van wel, maar ik stel de vraag om zeker te zijn.

Een tweede technische vraag gaat over artikel 10 en artikel 9, § 3. In artikel 10 voorziet men in de versnelde teruggave van btw, maar op uitdrukkelijk verzoek van de belastingplichtige. Die moet het verzoek daartoe indienen vóór 3 april 2020. In artikel 9, § 3 wordt een timing gehanteerd van 6 april. Wie geen beroep kan doen op versnelde teruggave, kan wel een verlenging van de indieningstermijn aanvragen volgens dit artikel, maar moet dat dan doen tegen 6 april. Was het niet de bedoeling om die data allebei te laten samenvallen op 3 april? Nu zit daar drie dagen verschil op. Is daar een reden voor? Tot daar de vragen bij KB nr. 7.

Bij KB nr. 11 heb ik een aantal inhoudelijke vragen over het bankencharter. Dat charter bevat criteria in hoeverre een particulier een beroep kan doen op uitstel van betaling voor kapitaal en intresten. Daaraan worden in het charter begrenzingen gesteld: men mag het bedrag van 25.000 euro aan spaargeld niet overschrijden en een maandelijks inkomen tot 1.700 euro wordt in rekening gebracht om eventueel de maandelijksse aflossingen te herbekijken.

Het is een charter en geen wetgeving, maar hoe zal worden omgegaan met randgevallen net buiten deze grenzen? Als iemand net meer dan 1.700 euro verdient, zal dan toch worden onderzocht of men kan tegemoetkomen aan een eventuele herziening van de maandelijksse aflossing? Hoe zullen de bankinstellingen daarmee omgaan? Hoe zullen wij als overheid controleren dat de kredietinstellingen deze ruimte die wij hun geven in arbitraire zaken, op een objectieve en proportionele manier toepassen? Aan ondernemingen en bedrijven worden geen grenzen gesteld van 25.000 euro of iets anders. Ik hoor op het terrein dat als ondernemingen een dergelijk krediet vragen er door de kredietinstellingen toch grenzen worden toegepast. Wat zijn die grenzen dan, want die staan niet in het charter? Zou het niet beter zijn om daarover duidelijkheid te geven, zodat de ondernemingen en bedrijven op dezelfde manier kunnen worden behandeld?

doivent encore être ratifiés dans l'année. Si ce n'est pas le cas, les entreprises perdront toute sécurité juridique. Comment résoudra-t-on ce problème?

Le **président**: Cela dépendra du Parlement et non du gouvernement. Si le Parlement ne procède pas à la ratification, la loi sera réputée n'avoir jamais existé. Il y va de la responsabilité de chaque parlementaire qui refuserait de ratifier ces arrêtés royaux.

02.06 Bercy Slegers (CD&V): L'arrêté royal n°7 soulève à mon sens quelques questions d'ordre technique. On sait qu'un sursis a été accordé pour l'impôt des sociétés, mais un sursis peut-il de même être accordé pour l'impôt des personnes morales? Afin de bénéficier d'une restitution accélérée de la TVA, le contribuable doit introduire une demande avant le 3 avril 2020. La prolongation du délai d'introduction doit être demandée avant le 6 avril 2020. N'avait-il pas été prévu de faire coïncider ces deux dates?

On peut lire dans la charte bancaire qu'un particulier peut demander un sursis de paiement pour le capital et les intérêts s'il a moins de 25 000 euros d'épargne et un revenu mensuel ne dépassant pas 1 700 euros. Comment seront traités les cas marginaux? Comment se comporteront les établissements bancaires vis-à-vis de ces cas? Comment contrôlerons-nous, en tant qu'autorité publique, que les institutions de crédit appliquent ces règles avec souplesse, objectivité et proportionnalité?

La charte ne prévoit aucun plafond pour les entreprises. Il nous revient cependant que les établissements de crédit appliquent des plafonds. Quel en est le montant dans ce cas? Ne serait-il pas préférable de les mentionner dans la charte?

De laatste vraag gaat over de kosten. Er staat in het charter dat er geen kosten worden aangerekend voor particulieren en bedrijven. Dat is althans de bedoeling. Gaat het dan over alle kosten, ook over kosten die voorafgaand contractueel waren vastgelegd? Als men door de huidige situatie van overmacht niet kan voldoen aan de contractuele verplichtingen, zal men die kosten dan doorrekenen? Ik geef een voorbeeld met betrekking tot de reserveringsprovisie. Als men een bepaalde timing voor het opnemen van het krediet niet haalt, omdat de bouw van het appartement of de hangar vertraagt is door de situatie van overmacht en men haalt de datum niet, dan worden toch honderden euro's extra kosten aangerekend door de kredietinstellingen aan de kredietontlener. Zullen die kosten ook wegvallen? Het zou goed zijn om hierover duidelijkheid te krijgen.

Dank u alvast voor uw antwoorden, mijnheer de minister.

02.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik heb namens de Partij van de Arbeid ook een aantal vragen over de twee voorliggende koninklijke besluiten.

Ten eerste, om het kernachtig samen te vatten, bestaat het gesloten akkoord van eind maart 2020 tussen u en de banken uit drie elementen, zijnde, een staatswaarborg die aan de banken wordt toegekend, indien zij een betalingsuitstel aan ondernemingen verlenen en indien zij betalingsuitstel voor de aflossing van de hypothecaire lening aan gezinnen verlenen.

Wij betreuren het ten zeerste dat er voor het overige geen andere voorwaarden aan de toekenning van de staatswaarborg zijn gekoppeld. Bijvoorbeeld bedrijven die in volle coronacrisis nog altijd dividenden uitbetalen of belastingen ontwijken en geld in belastingparadijzen parkeren, zouden onze steun in de vorm van een staatswaarborg zeker en vast niet mogen genieten.

De Partij van de Arbeid heeft ter zake ook een initiatief genomen, door een wetsvoorstel in te dienen, om ervoor te zorgen dat bedrijven die geld naar belastingparadijzen versluizen, geen enkele vorm van steun en dus ook geen staatswaarborg meer zouden mogen krijgen naar analogie van Polen en Denemarken, die eerder die beslissing hebben genomen. Wij zijn dus benieuwd wat u met die input en dat wetsvoorstel zal aanvangen.

Het akkoord bepaalt dus ten minste al dat een betalingsuitstel kan worden verleend aan ondernemingen en aan mensen die een huis afbetalen, wat op zich een goede zaak is. Wij hebben echter wel vragen bij het feit dat er in artikel 19 van het koninklijk besluit van 14 april 2020 enkel sprake is van het verlies van staatswaarborg voor banken, indien zij geen betalingsuitstel aan ondernemingen verlenen. Het gaat dus enkel om leningen aan bedrijven, terwijl er niets vermeld wordt over de hypotheekaflossingen van gezinnen.

Daar gaat het nieuwe koninklijk besluit nu wel over. Maar wat ons enorm frappeert, is de bepaling in artikel 1 van dat koninklijk besluit, alsof nog extra zout in de wonde wordt gestrooid, dat de kredietgever vrij is al dan niet op het verzoek in te gaan. Daar valt men toch van achterover?

La charte stipule qu'aucun frais ne sera facturé. Toutes les catégories de frais sont-elles concernées par cette disposition? S'applique-t-elle aussi s'il est impossible de remplir les obligations contractuelles pour force majeure?

02.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): L'accord signé fin mars par le ministre avec les banques en vue de l'octroi d'une garantie de l'État aux établissements qui octroieraient un report des paiements aux entreprises et aux particuliers – pour le remboursement des crédits hypothécaires – est une excellente nouvelle en soi. Cette garantie d'État n'est toutefois assortie d'aucune autre condition, telle que l'interdiction, par exemple, de versement de dividendes au cours de la présente crise sanitaire ou encore de mise à l'abri de fonds dans des paradis fiscaux.

Nous nous interrogeons à propos de l'article 19 de l'arrêté royal, lequel transpose l'octroi de la garantie de l'État et stipule que cette garantie serait retirée aux banques qui refuseraient l'octroi de reports de paiement aux entreprises. Rien n'est dit à propos des particuliers, dont il est en revanche question dans l'arrêté royal n° 11.

L'article 1 de l'arrêté royal n°11 prévoit toutefois que le prêteur peut décider de ne pas accéder à la demande de prolongation de la durée du crédit hypothécaire ou de sursis de paiement de ce crédit. Il est donc incontestablement question, en l'occurrence, d'arbitraire. Les banques reçoivent un chèque en blanc de 50 milliards. Le sursis de paiement en faveur des entre-

Er wordt immers een blanco cheque gegeven van 50 miljard euro met enkel voor ondernemingen als enige voorwaarde dat er betalingsuitstel verleend wordt. Voor individuele personen of gezinnen die aan hun bank betalingsuitstel voor hun hypotheek vragen, kan de bank à la tête du client beslissen om daar al dan niet op in te gaan. Dat gaat voor ons te ver.

Mijnheer de minister, waarom wordt er in koninklijk besluit nr. 7 met twee maten en twee gewichten gewerkt? Er is geen enkel probleem tussen banken en grote bedrijven, maar ten aanzien van de werkende mensen heeft de bepaling een facultatief karakter en komt het op pure willekeur neer. Waarom moeten banken, als zij van de staatswaarborg willen genieten, wel de verplichting om betalingsuitstel aan bedrijven te verlenen, naleven, maar is er geen verplichting tot het verlenen van betalingsuitstel voor de hypotheek van de mensen?

Het betalinguitstel voor werknemers, bedrijven en kmo's is op zich wel een goede maatregel, waarvan wij de geest zeker kunnen ondersteunen. Ik denk echter dat heel wat grote bedrijven, banken en multinationals in hun handen wrijven. Multinationals en banken met stevige reserves en vette bankrekeningen lachen in hun vuistje, aangezien ze opnieuw gratis en voor niets staatssteun krijgen, zonder dat u er enige voorwaarde aan koppelt. Het gaat namelijk over een automatisch belastinguitstel van twee maanden, wat eigenlijk een renteloze lening is, een gratis lening van de staat gedurende twee maanden, zonder dat er iets tegenover hoeft te staan. Midden in de coronacrisis kan er geld worden geparkeerd op de Bahama's of in Panama om belastingen te ontwijken. Ook kunnen er gewoon dividenden worden uitbetaald of aandelen worden opgekocht. Niets daarvan staat in de koninklijke besluiten opgenomen als een verbod of voorwaarde om een beroep te kunnen doen op de maatregel.

Het wordt een beetje afgezaagd maar telkens als men maatregelen neemt om kmo's, werknemers en zelfstandigen enige ademruimte of een laatste strohalm te bieden, dan wordt er tegelijk ook een cadeau gegeven aan multinationals en banken.

De vorige keer hebt u in de commissie gesteld dat u voorwaarden zou koppelen aan de maatregelen die u zou nemen voor het uitstel van voorafbetalingen. U zou erover nadenken om de voorwaarde op te nemen dat de betrokken bedrijven geen belastingen via belastingparadijzen mogen ontwijken. Op zich is dat een goed signaal maar ik vraag mij af wat er dan zo speciaal is aan het wetsvoorstel inzake voorafbetalingen dat u daarin wel minimale voorwaarden oplegt, terwijl u dat hier bij de in het huidige koninklijk besluit opgesomde steunmaatregelen niet doet.

In het vorige KB was er de bankgarantie, die wij nog altijd een blanco cheque vinden, aangezien er geen voorwaarden werden opgelegd. Hier zien we een reeks steunmaatregelen waar ook geen voorwaarden aan verbonden worden. Wij menen dat het niet verantwoord is om in deze crisis cadeaus uit te delen. Het is niet het moment om dividenden uit te betalen en aandeelhouders te verrijken. Het is ook niet het moment om op de beurs te spelen. Ik herinner eraan dat in 2019 800 Belgische bedrijven gezamenlijk 172 miljard euro naar belastingparadijzen transfereerden. We moeten hier zeer voorzichtig mee omspringen, want als men zoiets doet dan verdient men natuurlijk geen overheidssteun.

prises devient obligatoire, mais ce n'est pas le cas pour les particuliers. Il y a donc un deux poids deux mesures.

La mesure de l'arrêté royal n° 7 concernant le sursis de paiement pour deux mois est en soi positive mais étant donné que ce sursis n'est pas non plus assorti de conditions, il s'agit d'un prêt sans intérêt et d'une aide d'État gratuite.

Concernant la proposition de loi relative au report de paiements anticipés, le ministre a indiqué que ce report serait soumis à des conditions. Pourquoi, dès lors, n'est-ce pas le cas en l'occurrence? Le ministre soutiendra-t-il la proposition de loi du PTB visant à imposer des conditions en matière de distribution de dividendes et de paradis fiscaux?

Mijnheer de minister, de Partij van de Arbeid heeft een wetsvoorstel ingediend om elke vorm van staatssteun afhankelijk te maken van de voorwaarden, die ik zojuist heb opgesomd. Mijn belangrijkste vraag is of u dat wetsvoorstel zult steunen?

02.08 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de minister, mijn fractie steunt het principe van de steunmaatregelen opgenomen in de twee KB's. Die twee KB's zijn oké, los van alle andere voorwaarden die gesteld worden aan eventuele steunmaatregelen, maar dat is een discussie die wij deels nog moeten voeren.

Ik ga de technische opmerkingen van de collega's niet herhalen, maar ik heb wel één grote bekommernis.

De sp.a-fractie heeft de bekommernis inzake de monitoring al verschillende keren uitgedrukt, zowel bij de bespreking van de bankenovereenkomst in de commissie als met betrekking tot steunmaatregelen inzake liquiditeit en al dan niet solvabiliteit later. Wij hebben monitoring nodig zodat wij weten wat er op het terrein gebeurt. De collega's hebben het kort even aangehaald. Een aantal zaken die wel in de bankenovereenkomst als voorwaarden staan, is niet opgenomen in KB nr. 11 en zit dus niet in de regelgeving, onder meer met betrekking tot de maandelijkse inkomstenvoorwaarde, meer bepaald een maandelijks inkomen van 1.700 euro.

Wij herhalen dus onze vraag: hoe gebeurt die monitoring? Hebben wij zicht op wat er op het terrein gebeurt? Wat is er gebeurd eind maart en begin april? Wij hebben het daar al even over gehad in de commissie voor Financiën. Mensen slaagden er niet in om de gewenste termijn ten aanzien van de banken te respecteren, omdat de bankenovereenkomst er pas later kwam en zij hun aanvraag dus gewoon niet konden indienen voor begin april. Verschillende banken hebben verschillende criteria toegepast. Hebben wij er een zicht op wat er toen is gebeurd? U hebt afgelopen weekend immers cijfers verspreid, maar bij hoeveel mensen die een hypotheclair uitstel hebben gevraagd, werd dat ook goedgekeurd en bij hoeveel mensen niet?

Rekenen de banken dossierkosten aan, al dan niet afhankelijk van de inkomensvoorwaarde tot 1.700 euro? Hebt u daar zicht op? Gebeurt de toepassing bij alle banken op dezelfde manier? Volgens mijn informatie is dat niet het geval. Hebt u daar objectieve cijfers over?

Eenzelfde algemene vraag met betrekking tot de monitoring heb ik over het KB nr.7 voor de steunmaatregelen inzake het uitstel van de indieningstermijnen of betalingstermijnen. Wij zijn het daarmee principieel eens, maar hebt u al een raming van het effect op de thesaurie-inkomsten van de federale overheid?

02.09 Minister Alexander De Croo: Dank u voor uw vragen.

Het lijkt mij een zeer goed idee om hetgeen wij doen op het vlak van financiën en fiscaliteit ook in deze commissie te bespreken. Het valt mij echter op dat sommige vraagstellers exact dezelfde vragen stellen die ik enkele weken geleden in de commissie voor Financiën beantwoord heb. Ik wil dat met plezier opnieuw doen. Ik ga ervan uit dat u mij die vragen niet opnieuw stelt omdat ik toen niet duidelijk

02.08 Jan Bertels (sp.a): Nous marquons notre accord avec le principe des mesures de soutien prévues par les deux arrêtés royaux, mais nous sommes très inquiets en ce qui concerne le monitoring. En effet, un certain nombre de conditions qui ont été reprises dans l'accord bancaire ne figurent pas dans l'arrêté royal n° 11 et ne sont donc pas comprises dans la réglementation. Il s'agit notamment de la condition de revenus mensuels de 1 700 euros. Comment ce contrôle va-t-il s'effectuer?

Fin mars et début avril, un certain nombre de personnes n'ont pas pu respecter les délais souhaités pour les banques, l'accord bancaire n'ayant été conclu qu'ultérieurement. Ces personnes n'ont donc pas pu introduire leur demande pour début avril. Les banques ont par ailleurs appliqué des critères disparates. Dans combien de dossiers le sursis hypothécaire sollicité a-t-il été approuvé? Dans combien de dossiers a-t-il été refusé?

La facturation de frais de dossier est-elle liée au critère de revenus jusqu'à 1 700 euros et toutes les banques l'appliquent-elles uniformément? Le ministre est-il en mesure d'estimer les effets du report des délais d'introduction ou des délais de paiement sur les recettes de la trésorerie de l'État fédéral?

02.09 Alexander De Croo, ministre: J'observe que certaines questions sont textuellement identiques à celles auxquelles j'ai répondu en commission des Finances il y a quelques semaines. D'aucuns souhaitent apparemment qu'elles soient égale-

geantwoord zou hebben, maar eerder omdat u wilt dat die zaken ook in deze commissie besproken worden.

Er zijn ook wel nieuwe zaken, want de regeling ging in op 1 april. Wij hebben cijfers met betrekking tot het moratorium of het uitstel. Die cijfers dateren van vorige vrijdag. We spreken dus over de periode van 1 tot en met 22 april. Er is een uitstel van betaling geweest voor zowel hypotheek als bedrijven. Wat de hypotheek betreft, heeft men in 66.000 gevallen een uitstel van betaling verleend van zes maanden.

Zoals u weet was er een deadline van 1 april. Er zijn uiteraard hypotheek die net op 1 april van de rekening afgaan. Een aantal banken heeft toen de automatische afhaling van de rekening met tien dagen verschoven om zo zeker te zijn dat mensen toch nog hun dossier konden indienen. Ik weet dat sommige banken dat niet gedaan hebben, maar in elk geval gaat het om een uitstel van zes maanden. Degenen die in april geen uitstel hebben gekregen, kunnen in mei het uitstel van betaling krijgen, als ze voldoen aan de voorwaarden. Sowieso is het uitstel zes maanden. Het is dus niet zo dat bepaalde mensen die op 1 april hun datum van betaling hebben, dat zouden hebben verloren.

Waarom werden voorwaarden gesteld bij hypotheek kredieten en waarom waren er geen voorwaarden voor ondernemingen?

Bij ondernemingen waren er ook voorwaarden. Men mocht met name geen betalingsachterstanden van kredieten hebben bij banken of bij de RSZ in de periode van een jaar vóór de crisis. Een voorwaarde was ook dat het moest gaan over Belgische activiteiten.

Waarom zijn er bij de hypotheek meer voorwaarden? Bij de hypotheek heeft men twee verschillende modellen. Men heeft ofwel een uitstel van betaling gedurende zes maanden. Omdat de lening dan zes maanden langer loopt, bestaat de kans op een lichte verhoging van de mensualiteit. Voor de groep die onder een bepaalde limiet van inkomen zit, garandeert men zelfs dat de mensualiteit niet verandert. Dit wil zeggen dat men de rentevoet van het hypotheek krediet verlaagt. Die heel specifieke maatregel geven we alleen aan mensen met een laag inkomen, dus mensen bij wie het risico groter is om tijdens deze periode in de problemen te komen.

Er zijn 66.000 hypotheek kredieten uitgesteld. Het gaat in totaal over een kredietvolume van 6,9 miljard euro. Dat is niet min.

In het geval van de bedrijven gaat het over 96.000 uitgestelde kredieten. Het totaal uitstaande volume bedraagt 13,8 miljard. Dit gaat dus over zeer grote cijfers.

ment traitées au sein de cette commission-ci.

Des éléments nouveaux sont toutefois à mentionner, dès lors que la réglementation est entrée en vigueur le 1er avril. Nous disposons, par exemple, des statistiques en matière de reports de paiement entre le 1er et le 22 avril, tant pour les crédits hypothécaires que pour les entreprises. Un report de paiement de 6 mois a été accordé dans 66 000 dossiers de crédit hypothécaire.

Plusieurs banques ont reculé de dix jours la date butoir du 1er avril pour les crédits hypothécaires, afin de donner la chance à chacun de déposer un dossier. D'autres banques ne l'ont pas fait. Les personnes n'ayant pas obtenu de report de paiement en avril, alors qu'elles remplissent pourtant les conditions à cet effet, pourront obtenir ce report en mai. La période de six mois prendra alors cours un mois plus tard.

Des conditions étaient aussi prévues pour les entreprises: ne pas accuser de retard de paiement de crédits auprès des banques ou de l'ONSS au cours de l'année précédant la crise et mener des activités belges.

Les conditions sont plus nombreuses pour les hypothèques. Il est possible de suspendre les paiements pendant une période de six mois, ce qui prolonge la durée du prêt de six mois. La mensualité peut, dès lors, être plus élevée. Pour le groupe de personnes dont les revenus sont inférieurs à un certain niveau, l'on garantit que le montant de la mensualité n'augmentera pas et l'on applique, dès lors, une baisse du taux d'intérêt. Ce procédé doit aider les groupes à faibles revenus à traverser la crise.

66 000 crédits hypothécaires ont été reportés. Il s'agit au total d'un volume de crédits de 6,9 milliards

d'euros. En ce qui concerne les entreprises, 96 000 crédits ont été reportés pour un volume de 13,8 milliards d'euros.

Certains m'ont demandé si les garanties avaient été suffisantes pour la mise à exécution de ce moratoire. Les chiffres montrent qu'il fonctionne et qu'énormément de particuliers et d'entreprises y recourent. C'était naturellement le but.

Het moratorium functioneert goed: tal van particulieren en bedrijven maken er gebruik van.

Alles werd een beetje door mekaar behandeld in de uiteenzettingen. Ik zal door alle opmerkingen gaan. Sommige hebben te maken met de koninklijke besluiten, andere met de statistieken met betrekking tot het akkoord dat wij gesloten hebben met de banken.

La date butoir de tous les reports est et reste le 30 avril. C'est ce qui a été arrêté.

Mevrouw Pas, u vroeg hoe het komt dat er een uitstel is van 16 maart tot 30 april en dat men niet verder gaat dan 30 april. Men heeft beslist dat 30 april echt de einddatum is van alle uitstellen.

Une entreprise peut également faire une déclaration avant l'approbation des comptes annuels, mais elle doit en faire la demande. Il y a eu un certain flou à ce sujet, mais aujourd'hui, l'administration nique là-dessus.

U stelde dan een heel pertinente vraag over de algemene vergadering ten opzichte van de goedkeuring van de jaarrekening. Men kan ook een aangifte doen als de jaarrekening nog niet goedgekeurd is, maar men moet dat wel specifiek aanvragen. U haalde daar een goede case aan. Als men een aanvraag doet, kan men een uitzonderingsmaatregel krijgen. U hebt gelijk, dat was niet duidelijk. De communicatie van de administratie daarover zal immers pas vandaag plaatsvinden. U hebt de vraag gesteld en het antwoord komt in de notulen, maar daarnaast komt er ook een communicatie van de administratie vandaag.

Le report du 20 au 24 avril prévu à l'article 11 ne donne en effet qu'un tampon supplémentaire de quatre jours. Si nous prévoyions un report encore plus lointain, nous ne pourrions plus procéder au remboursement de la fin mai.

U stelde een vraag over artikel 11 en vroeg waarom er een uitstel was van 20 april naar 24 april. Dat lijkt inderdaad relatief kort, het is een extra buffer van slechts vier dagen. Die extra buffer is zo kort omdat de terugbetaling einde mei moet gebeuren. Wij kunnen het niet later dan einde mei doen. Mochten wij het verder dan 24 april opschuiven, kunnen we de datum van terugbetaling van einde mei niet halen.

L'observation selon laquelle les pouvoirs spéciaux ne suffiront pas pour effectuer les adaptations fiscales, est juste. Une rétribution ne relève pas de la fiscalité pure et il s'agit de l'aménagement d'un arrêté royal par le biais d'un arrêté de pouvoirs spéciaux. Cela nous a paru acceptable et le Conseil d'État a eu le même sentiment.

Dan had u een vraag over de vrijstelling van retributie voor een hypothecair mandaat. U zegt dat men moet opletten omdat de volmachten niet toestaan de fiscaliteit te wijzigen. Dat is een juiste opmerking, maar er zijn daar twee tegenargumenten. Ten eerste, dit is een retributie, het is dus geen pure fiscaliteit. Ten tweede, het is een aanpassing van een koninklijk besluit, die wij inderdaad wel doen via een volmachtenbesluit. Dat is echter aanvaardbaar. U zult trouwens ook gezien hebben dat de Raad van State hierover geen opmerkingen gemaakt heeft. Het is echter wel een correct aandachtspunt.

Monsieur Piedboeuf, vous avez eu les chiffres en ce qui concerne le nombre de fois que le report de paiement a été utilisé. Le moratoire est donc bien utile.

Er wordt veelvuldig gebruikgemaakt van het moratorium. De hypothecaire leningen staan niet in het koninklijk besluit vermeld, aangezien de bankgarantie van toepassing is op bedrijven en niet op particulieren. De beste garantie is het charter, dat openbaar is, naast het feit dat er 66.000 kredieten herschikt werden.

Vous avez également demandé pourquoi la discussion sur les hypothèques ne se trouvait pas dans l'arrêté royal. Dans l'arrêté royal qui fixe la garantie bancaire, cette dernière s'applique aux entreprises. Il était techniquement difficile de lier un système de garanties aux entreprises à un délai de paiement d'hypothèques. La meilleure garantie est que la charte a été publiée et qu'elle est utilisée.

66 000 crédits ont été déplacés. Dans la pratique, on voit que ce moratoire est vraiment utilisé.

S'agissant des reports de paiements, vous demandez quel est l'impact budgétaire. Puisqu'il s'agit d'un déplacement, il n'y a pas d'effet budgétaire en soi. Nous parlons du déplacement d'un volume de 4,5 milliards, ce qui n'est pas rien. Cela créera-t-il un problème de trésorerie pour l'État belge? Non, pas vraiment car il y a quelques semaines, nous nous sommes financés sur les marchés pour une période de sept ans avec un taux négatif de 0,01 %. Nous sommes donc toujours dans une situation où le financement est quand même assez facile pour notre pays. Le déplacement de 4,5 milliards fait une différence énorme pour les entreprises et pour quelques particuliers.

Monsieur Flahaut, vous demandiez si les banques peuvent refuser. Non. Les règles sont claires et ne peuvent amener aucune discussion. Si certains considèrent qu'ils n'ont pas eu droit à ce report, ils peuvent s'adresser au point de contact de la FSMA.

Mevrouw Depoorter, de einddatum van het koninklijk besluit nr. 11 is bepaald op 1 november 2020. U vroeg wat er zou gebeuren als het langer duurt.

Dat is een juiste opmerking. Wij zullen van nabij opvolgen hoe de situatie evolueert. De reden waarom wij uitstel verlenen is dat mensen die op tijdelijke werkloosheid worden gesteld een deel van hun inkomen verliezen. Wij willen daar een tegemoetkoming doen, ook voor zelfstandigen die hun activiteiten zien stilvallen. Ik mag hopen, maar zekerheid hebben wij natuurlijk niet, dat tegen begin november het overgrote deel van de mensen die op tijdelijke werkloosheid werden gesteld gezet opnieuw aan de slag zullen zijn.

Bestaat er een risico op een heropflakking? Dat risico bestaat. Wij zitten vandaag in een situatie met weinig zekerheden. Zullen wij mensen die in nood verkeren ondersteunen? Ik denk dat wij hiermee wel hebben bewezen dat we dat doen. Zullen wij die einddatum moeten aanpassen? Dat is moeilijk te zeggen. Wij hebben gemeend dat een periode van zes maanden duidelijk zou zijn.

Hypothecaire kredieten zijn inderdaad niet opgenomen in het koninklijk besluit. U vraagt hoe men kan aantonen dat men economische schade heeft geleden. Er zijn verschillende manieren om dat te doen. Men kan bewijzen dat men op tijdelijke werkloosheid werd gesteld of bewijzen dat men overbruggingsrecht heeft gekregen. Men kan ook een verklaring onder eed afleggen. Ik heb dat ook per brief aan Febelfin gemeld.

Il s'agissait également d'une question posée par M. Gilkinet.

Om het op korte termijn te verkrijgen, kan men ook een verklaring onder eed op papier zetten, weliswaar nadien te staven met documenten, wanneer die niet meteen verkregen kunnen worden.

Nu kom ik tot de vragen over het koninklijk besluit nr. 7.

Zal de teruggave op tijd kunnen gebeuren? Ja, onze administratie geeft aan erin te zullen slagen om dat allemaal te doen. 24 april is inderdaad de terugbetaling eind mei, waarmee ik ook antwoord op

De uitgestelde betalingen ten belope van 4,5 miljard euro zullen geen gevolgen hebben voor de Schatkist, aangezien we financiering gezocht hebben op de markt tegen een negatieve rentevoet van 0,01 %. Voor de bedrijven maakt dat wel een verschil uit.

Volgens het charter mogen de banken het uitstel niet weigeren. Wie zich benadeeld voelt, kan zich richten tot het contactpunt van de FSMA.

L'arrêté royal n° 11 cessera d'être en vigueur le 1er novembre 2020. Nous verrons si cette date peut être maintenue. Nous souhaitons soutenir les travailleurs en chômage temporaire, ainsi que les indépendants dont les activités sont paralysées. Il est à espérer que les personnes affectées par la crise auront pu, dans leur majorité, reprendre leurs activités en novembre. Un rebond de la pandémie est envisageable mais il est, pour l'heure, impossible d'énoncer des certitudes à ce sujet.

Les crédits hypothécaires n'ont pas été insérés dans l'arrêté royal. Il existe plusieurs moyens pour démontrer le préjudice économique subi, tels que l'attestation de chômage temporaire, le droit passerelle ou une déclaration sous serment. Je l'ai également signalé à Febelfin.

Les personnes qui souhaitent bénéficier d'un report de paiement à court terme peuvent également faire une déclaration écrite sous serment et l'étayer plus tard des documents nécessaires.

Notre administration signale qu'elle pourra procéder au rem-

een deel van een vraag van mevrouw Pas. Ook voor april hebben we dat gedaan.

Zullen wij de versnelde teruggave van de btw voortzetten? Wij hebben dat tot nu toe nog niet in uitvoering gebracht. Wij bekijken of het nuttig is om al dan niet een stap verder te gaan.

Mevrouw Slegers, u stelde een vraag over artikel 2, over de rechts-persoonbelasting. Inderdaad, dat staat volgens mij ook in de tekst vermeld, maar als ik dat hier in de commissie zeg, dan geldt dat bijkomend.

U stelde ook een vraag over artikel 10, over de versnelde teruggave van btw. Van uw vraag over het verschil tussen 3 april en 6 april heb ik niet helemaal begrepen hoe u dat juist met elkaar vergelijkt. Ik leg uw vraag daarom even voor aan mijn medewerker, die er misschien meer inzicht in heeft dan ik.

In verband met koninklijk besluit nr. 11 vroeg u wat we doen met de randgevallen. Welnu, als er ergens een grens wordt getrokken, ontstaat er altijd discussie over wie er juist onder en wie er juist boven zit. Dat is moeilijk. Wij hebben de grenzen relatief hoog ingesteld, want 25.000 euro op een bankrekening is toch niet niets. Ook de inkomstenbarema's hebben we niet zeer laag gezet en wij hebben er ook voor gezorgd dat kinderbijslagen daarin niet worden meegerekend. Goed, dat zijn nu eenmaal de grenzen. Er zijn wel degelijk grenzen voor ondernemingen, met betrekking tot de schulden ten opzichte van banken en de RSZ.

Wat de kosten betreft, gaat het hier over de dossierkosten. Normaal gezien hangen er bij eenerschikking van een krediet dossierkosten aan vast. Dat is een som tussen 300 en 500 euro. Die dossierkosten worden niet aangerekend. Over andere kosten is er niets bepaald.

Mijnheer De Vuyst, een aantal van de zaken die u vraagt, hebben we al samen in de commissie besproken. In ieder geval zijn het moratorium en de waarborg aan banken twee verschillende zaken. Het moratorium geldt voor bedrijven en personen, de waarborg geldt enkel voor bedrijven. U noemt het cadeau die aan ondernemingen worden gegeven. Het is uitstel van betaling. Uitstel is geen kwijtschelding, dat zijn twee zeer verschillende dingen. Men stelt uit omdat vandaag heel veel bedrijven in liquiditeitsproblemen zitten. Liquiditeitsproblemen omdat het bedrijf geen financiering meer kan krijgen is de voornaamste reden voor een faillissement en dat willen we te allen prijze vermijden.

Over het uitstel van betaling in het koninklijk besluit nr. 7 vraagt u waarom er geen voorwaarde van dividenduitkering bepaald is. Dat is zeer moeilijk. Dit gaat over een uitstel van twee maanden. Stel dat we het uitstel van twee maanden toekennen. Het bedrijf in kwestie betaalt twee maanden later en daarna blijkt dat het enkele maanden later toch dividenden uitkeert. Op welke manier gaan we daarmee om?

Ik ben het eens met u dat we moeten kijken op welke manier we steun geven aan ondernemingen en erop moeten toezien dat er geen oneigenlijk gebruik van gemaakt wordt. Maar bij uitstel van betaling op korte termijn, is het zeer moeilijk. Daarom hebben we de opmerking over dividenden wel meegenomen in het wetsontwerp dat we morgen

boursement accéléré de la TVA. Les demandes introduites avant le 24 mars feront l'objet d'un remboursement à la fin du mois d'avril et les demandes introduites avant le 24 avril feront l'objet d'un remboursement à la fin du mois de mai. Nous examinons actuellement s'il est judicieux de poursuivre le remboursement accéléré par la suite. L'impôt des personnes morales est bel et bien mentionné dans l'arrêté royal.

Les limites pour avoir droit au report de crédit sont relativement élevées et les barèmes de revenus ne sont pas non plus très bas. En outre, les allocations familiales ne sont pas prises en compte dans le calcul. Il est toujours difficile, à quelques euros près, de ne pas entrer dans ces conditions mais il faut poser des limites.

Des plafonds ont également été fixés pour les entreprises en ce qui concerne leurs dettes à l'égard des banques et de l'ONSS.

Il n'y a pas de frais de dossier à payer. Rien n'a été réglé pour d'autres types de frais.

Le moratoire s'applique aux entreprises et aux particuliers et la garantie ne concerne que les entreprises. Il ne s'agit pas de cadeaux, mais de l'octroi de reports de paiement dans le souci d'éviter des faillites.

Il est extrêmement difficile d'instaurer une interdiction de paiement de dividendes pour un report de paiement à brève échéance. Nous devons néanmoins veiller à éviter tout usage impropre de l'aide de l'État et c'est pourquoi, la remarque ayant trait aux dividendes a bien été insérée dans le projet de loi relatif aux versements anticipés. Dans ce cas, nous maîtrisons effectivement le contrôle du respect des conditions.

in de commissie voor Financiën bespreken. Dat gaat over de voorafbetalingen. Daarbij kan men dat wel doen. Daar heb ik voorwaarden aan toegevoegd van geen dividenduitkering, geen inkoop van eigen aandelen en geen kapitaalvermindering. Voorafbetalingen hebben immers betrekking op de vennootschapsbelasting die volgend jaar wordt geïnd. Daar kunnen de voorwaarden wel perfect gecontroleerd worden. Die voorwaarde heb ik daar ook aan toegevoegd.

Dan is er nog de vraag van de heer Bertels. Hij vroeg of het moratorium wordt gebruikt en of er daar cijfers van zijn. Die cijfers hebben we. Hij vroeg ook hoeveel aanvragen er van het totaal aantal aanvragen werden geweigerd. Dat deel van de informatie hebben we nog niet, omdat de Nationale Bank het systeem om dat te controleren, nog aan het uitbouwen is. Dat geldt vooral voor de staatswaarborg, waarbij het zeer belangrijk is om te weten of die wel werkt en of we die eventueel moeten bijsturen. Als in totaal al meer dan bijna 170.000 kredieten met zes maanden werden uitgesteld, denk ik wel dat men kan aantonen dat het moratorium wel degelijk werkt. Mijnheer de voorzitter, nu maak ik graag de transitie naar collega Muylle.

02.10 Minister **Nathalie Muylle**: Mijnheer de voorzitter, ik geef even een woordje uitleg om mijn aanwezigheid hier vannamiddag te rechtvaardigen. Ik ben hier aanwezig, omdat ik er verantwoordelijk voor ben om de uitvoering van hetgeen mijn collega in samenspraak met de banken in het charter is overeengekomen, te faciliteren. Daarvoor waren er namelijk enkele wijzigingen nodig aan het Wetboek van Economisch Recht. Die zijn drieërlei.

In eerste instantie zegt artikel 145 van het Wetboek van Economisch Recht dat er enkel een mogelijkheid is tot tijdelijke opschorting van kapitaal, niet van intrest. Wij hebben dus artikel 145 moeten aanpassen om dat tijdelijk voor interest mogelijk te maken.

Ten tweede, het gaat over de wijziging van een bestaande kredietovereenkomst. Als men die wijzigt, dan is er in normale omstandigheden een fysiek contact nodig om de formaliteiten die daaraan verbonden zijn, te kunnen uitvoeren. In coronatijden is dat niet zo evident, vandaar geven wij via het volmachtenbesluit ander bewijsmateriaal, zijnde een tape of een mail van een klant met een bevestiging, voldoende bewijskracht.

Ten derde, het verlenen van betalingsuitstel in deze specifieke situatie geeft geen aanleiding tot een registratie in de lijst van betalingsachterstand bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren. Met de uitvoering van het KB zou dat natuurlijk totaal onlogisch zijn, maar het is belangrijk om dat te regelen. Daarom werd die regeling in het KB opgenomen.

Mijn collega heeft alle vragen heel goed beantwoord, maar ik wil nog op één aspect terugkomen. Er werd gevraagd wat er gebeurt als meerdere personen een hypothecair krediet aangaan. Vaak gebeurt dat door man en vrouw samen. In het charter is opgenomen dat het voldoende is dat een van beide partners getroffen is door de COVID-19-crisis. Als voor een van beide partners het inkomen daalt, dan komt men volgens de voorwaarden ook in aanmerking.

Nous disposons de chiffres concernant l'utilisation du moratoire. La BNB met en place un système qui devrait nous permettre de disposer également de chiffres se rapportant au nombre de demandes refusées. Près de 170 000 crédits ont déjà bénéficié d'un sursis de paiement de six mois.

02.10 **Nathalie Muylle**, ministre: Je suis responsable de l'exécution de la charte bancaire. Nous avons dû adapter l'article 145 du Code de Droit économique afin de permettre aussi, en temps opportun, la suspension temporaire des intérêts.

Il s'agit de la modification d'un contrat de crédit, qui requiert normalement un contact physique. En cette période exceptionnelle, nous conférons une force probante suffisante, par le biais de l'arrêté de pouvoirs spéciaux, à des éléments de preuve tels qu'un enregistrement ou le courriel de confirmation d'un client. Un tel report de paiement n'est pas enregistré sur la liste des retards de paiement de la Centrale des crédits aux particuliers (CCP). Si plusieurs personnes contractent un crédit hypothécaire, il suffit qu'un des deux partenaires soit touché par la crise du COVID-19 pour entrer en ligne de compte.

De **voorzitter**: Ik dank de beide ministers en nodig de collega's uit te repliceren, als zij dat wensen.

02.11 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je remercie les deux ministres pour leurs explications. Les écologistes confirmeront ces deux arrêtés qui sont importants, ne serait-ce que par le nombre de particuliers concernés par les emprunts hypothécaires, soit 66 000, et le nombre d'entreprises concernées par les reports de paiement.

Nous demandons aux deux ministres d'être attentifs à la manière dont les choses se passent sur le terrain, au niveau du monitoring. Il faut bien s'assurer que tous les particuliers ayant droit à bénéficier de la mesure du secteur bancaire – fortement aidé par les autorités publiques –, puissent effectivement jouir de ce report de crédit hypothécaire. En ce qui concerne les entreprises, il convient d'être sélectifs à l'égard de ceux qui ne joueraient pas le jeu, étant entendu que l'immense majorité des entreprises joue le jeu et souffre économiquement, comme l'ensemble de nos concitoyens. Il est bien normal, en ces temps difficiles, de leur accorder des délais de paiement. Ces délais, comme l'a rappelé M. le ministre, ne sont pas des remises de dette fiscale. Il s'agit juste d'un décalage dans le temps, mais celui-ci est vraiment nécessaire en termes de trésorerie. Il permettra d'aider chacun à passer ce très mauvais moment sur le plan sanitaire, mais aussi sur le plan économique et social. On se soucie ici de l'économique, ce qui est utile.

02.12 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik meen dat ik op elke vraag een antwoord heb gekregen.

Het is heel belangrijk dat, wanneer er meerdere kredietnemers zijn, er een zekerheid is dat men op iets kan terugvallen, met name dat, wanneer een van beide partners economische schade ondergaat, er toch een beroep op het koninklijk besluit kan worden gedaan.

Het enige waarmee ik blijf worstelen, is de timing. Wij moeten echt heel voorzichtig zijn als we voorspellingen doen. 1 november 2020 lijkt nog heel veraf, maar is toch heel kortbij, zeker voor de economische sector die vooruit moet denken, betalingen op voorhand moet doen en die nu geen inkomsten heeft.

Ik nodig u dus uit daarover te waken en ervoor te zorgen dat wij onze bedrijven bijstaan.

02.13 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden.

U verklaart dat de bankgarantie van toepassing is op bedrijven en dat daarom de hypotheek er niet bij worden betrokken. De bankgarantie is echter van toepassing op de banken en het zijn de banken die de staatswaarborg krijgen en worden vergoed, indien er een verlies is. Het minste wat wij hun dus kunnen opleggen, is dat zij afspraken effectief respecteren. Dat moeten ze van u blijkbaar wel moeten doen voor bedrijven maar niet voor mensen die hun huis moeten afbetalen.

U geeft ook aan dat mensen die van mening zijn dat het uitstel onterecht is geweigerd, bij de FSMA terecht kunnen. Zullen er dan ook sancties op volgen? Men kan natuurlijk welk klacht indienen, maar

02.11 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Ik dank de ministers voor hun uitleg. Gelet op het grote aantal betrokken particulieren en bedrijven zal onze fractie de besluiten steunen.

Wij vragen de ministers om erop toe te zien dat de banksector, die door de overheid heel erg geholpen werd, wel degelijk uitstel toekent aan alle particulieren die daar recht op hebben. We vragen hen ook selectief te zijn ten aanzien van de minderheid van ondernemingen die het spel niet correct spelen.

Het toegekende uitstel van betaling maakt het mogelijk om deze gezondheidscrisis en deze economisch en sociaal erg moeilijke periode door te komen.

02.12 Kathleen Depoorter (N-VA): S'il y a plusieurs emprunteurs et que l'un des deux partenaires subit un préjudice économique, il est crucial que l'on puisse faire appel à l'arrêt royal.

Le calendrier continue de me poser problème. Nous devons nous montrer très prudents avec les prévisions d'ici au 1er novembre 2020 car on y sera plus vite qu'on ne croit.

02.13 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Le ministre dit que la garantie bancaire vaut pour les entreprises et que les hypothèques sont exclues du champ d'application, mais ce sont les banques qui sont indemnisées en cas de pertes. Aussi pourrions-nous à tout le moins les obliger à respecter les accords envers les entreprises et envers nos concitoyens qui doivent payer leur maison.

indien daaraan geen gevolg wordt gegeven en er geen enkele wet of koninklijk besluit sancties vastlegt, wat is dan de wettelijke waarde van het charter?

Wij zijn niet echt tevreden met uw antwoord. Wij eisen immers een aanpassing van het koninklijk besluit waardoor effectief in het besluit ook wordt vermeld dat de staatswaarborg ten minste afhankelijk moet zijn van het respecteren van de afspraken die u met de banksector hebt gemaakt, zeker op het vlak van betalinguitstel voor hypotheek.

Inzake het belastinguitstel is het uiteraard onze mening dat zelfstandigen en kmo's die liquiditeitsproblemen hebben betalinguitstel moeten krijgen. Ik heb dan ook aangegeven dat uw koninklijk besluit voor hen op zich een goede zaak is. Het gaat er echter om dat tegelijk ook multinationals en banken die dat uitstel niet nodig hebben en ondertussen ook belastingen kunnen ontwijken en dividenden uitkeren, mee van de maatregel profiteren. Voor de ene is het uitstel de laatste strohalm, maar voor de andere is het een gratis cadeau. Dat was het geval bij uw staatswaarborg en dat is nu opnieuw het geval.

Dat het maar een kort uitstel is, kan ook geen excuus zijn om geen voorwaarden op te leggen, want wij weten allemaal dat de economische nasleep van de coronacrisis veel langer zal duren dan twee maanden. Als men dus nu een multinational helpt door die twee maanden later belastingen te laten betalen, dan kunnen wij gerust zeggen dat die in 2020 en 2021 geen dividenden mag uitkeren en belastingen mag ontwijken. Dat lijkt mij ook echt niet veel gevraagd.

02.14 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de minister, ik wil het graag heel kort over drie dingen hebben.

Ik heb, ten eerste, een suggestie met betrekking tot de meldingen van onterechte weigeringen door de banken aan de FSMA. Ik wil u vragen om de taak van het callcenter van de FSMA uit te breiden, want als men daar nu naar belt en gaat kijken op de website, blijkt dat er enkel vragen mogen worden gesteld. Men mag geen bedenkingen uiten en/of een klacht indienen. Dat wordt nu door het callcenter niet aanvaard.

Ten tweede, ik hoop echt dat de tool van de Nationale Bank voor de opvolging van de cijfers er snel zal komen, want het duurt nu echt wel lang.

Ten derde, u verwees zelf al naar de voorwaarden voor de staatssteun. Verder deze week zullen wij, naar aanleiding van de bespreking van het wetsontwerp over de voorafbetalingen, daarover nog een goede discussie kunnen voeren en voorwaarden kunnen verbinden aan de steun die de Belgische overheid geeft aan de verschillende actoren.

De **voorzitter**: Zijn er nog collega's die iets wensen te zeggen? (Nee)

Dan denk ik dat wij de discussie kunnen afronden. Ik dank de beide

Les personnes qui estiment que leur demande de report a été refusée sans motif légitime ont la possibilité, si l'on en croit le ministre, de s'adresser à la FSMA, mais des sanctions suivront-elles? Sinon, la charte n'a pas la moindre valeur légale. Nous exigeons que l'arrêté royal stipule également que la garantie de l'État dépend du respect des accords.

Mon groupe considère que les indépendants et les PME qui ont des problèmes de liquidités doivent bénéficier d'un report de taxation. L'arrêté royal en question est positif. Toutefois, les multinationales et les banques qui n'ont pas besoin de telles mesures, qui peuvent entre-temps éluder l'impôt et distribuer des dividendes, en profitent aussi alors que les séquelles économiques de la crise du coronavirus vont se faire ressentir bien plus longtemps que deux mois. Si les multinationales peuvent bénéficier d'un report de taxation de deux mois, on peut leur interdire de distribuer des dividendes et d'éluder l'impôt en 2020 et 2021.

02.14 Jan Bertels (sp.a): Concernant le signalement auprès de la FSMA de refus non justifiés de la part des banques, je propose au ministre que le centre d'appel de la FSMA soit aussi accessible pour les questions et/ou pour les critiques.

Espérons que l'instrument de la Banque nationale pour le suivi des chiffres sera opérationnel à bref délai.

Nous aurons encore l'occasion de mener un débat animé sur les conditions de l'aide publique lors de l'examen du projet de loi relatif aux paiements anticipés.

Le **président**: Je suggère de traiter d'abord ensemble les arrêtés royaux n°s 8 et 10 et de

ministers.

passer ensuite à l'arrêté royal n° 9.
(Assentiment)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Collega's, wij verwelkomen minister De Block. Zonet hebben wij de twee KB's samen behandeld en ik vond dat persoonlijk geen optimale werkwijze. Ik stel vast dat de KB's nr. 8 en nr. 10 eigenlijk hetzelfde onderwerp hebben en ik stel dus voor om die samen te behandelen. Na de discussie over die KB's kunnen we dan het KB nr. 9 behandelen.

Gaat u akkoord met deze werkwijze? (*Instemming*).

03 Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière de Santé – Arrêté royal n° 8 modifiant l'article 101 de la loi coordonnée du 10 juillet 2008 sur les hôpitaux et autres établissements de soins - Arrêté royal n° 9 portant exécution de l'article 5, § 1, 2°, de la loi du 27 mars 2020 habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II), en vue de permettre temporairement l'exercice de l'art infirmier par des professionnels de soins de santé non qualifiés – Arrêté royal n° 10 permettant l'octroi, les modalités de répartition et de liquidation d'une avance aux hôpitaux généraux dans le cadre de l'épidémie de coronavirus COVID-19 – Échange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration.

03 De bijzondere machtenbesluiten betreffende Gezondheid – Koninklijk besluit nr. 8 tot wijziging van artikel 101 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen - Koninklijk besluit nr. 9 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 2°, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), met het oog op het tijdelijk toestaan van de uitoefening van de verpleegkunde door niet-bevoegde gezondheidszorgbeoefenaars – Koninklijk besluit nr. 10 voor de toekenning van en de regels voor de verdeling en vereffening van een voorschot aan de algemene ziekenhuizen in het kader van de epidemie door het coronavirus COVID-19 – Gedachtewisseling met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

03.01 **Frieda Gijbels** (N-VA): Mijnheer de minister, de koninklijke besluiten nrs. 8 en 10 gaan over de financiële ondersteuning van de ziekenhuizen. Het is uiteraard goed dat er een begin wordt gemaakt met financiële ondersteuning. De ziekenhuizen zijn al een hele tijd een uitzonderlijke inspanning aan het leveren met betrekking tot herorganisatie van middelen, mensen en ruimte. Het wordt tijd dat ze uit de onzekerheid inzake financiële ondersteuning worden geholpen. Daarom vinden we het ook goed dat er momenteel via een voorlopige verdeelsleutel wordt gewerkt, zodat de ziekenhuizen de ondersteuning zo snel mogelijk zullen krijgen.

De Raad van State vraagt wel om snel duidelijkheid te verschaffen over de regeling met betrekking tot het budget financiële middelen van 2021, aangezien het koninklijk besluit nr. 8 hierop ingrijpt. Ik veronderstel dan ook dat hiervan snel werk zal worden gemaakt, maar daarover vraag ik wel nog graag uw bevestiging.

Verder merkt de Raad van State ook op dat de Europese Commissie dit zou kunnen beoordelen als oneerlijke staatssteun. Persoonlijk denk ik niet dat dit zo mag worden bekeken, maar ik zou voor de zekerheid toch willen navragen of de nodige formaliteiten hieromtrent in orde zijn gebracht.

Na deze voorlopige verdeling zal er in een tweede fase moeten worden berekend welke verdeling nodig is om de reële kosten te kunnen dekken. Ook hierover bestaat er nog onzekerheid voor de

03.01 **Frieda Gijbels** (N-VA): Il est positif que les arrêtés royaux n° 8 et 10 posent les jalons du soutien financier aux hôpitaux. Le Conseil d'État demande toutefois que la clarté soit faite rapidement sur le régime afférent au budget des moyens financiers de 2021, dès lors que l'arrêté royal n° 8 apporte des modifications à cet égard. Vaut-on se conformer rapidement à cette demande?

Le Conseil d'État fait également observer que la Commission européenne pourrait considérer cette mesure comme une aide d'État déloyale. Cette qualification serait injustifiée. Les formalités nécessaires ont-elles été accomplies?

Après la répartition provisoire, il y aura lieu de calculer, dans une deuxième phase, quelle répartition est nécessaire pour couvrir les

ziekenhuizen. Wordt hier snel werk van gemaakt? Heeft de werkgroep, waarvan sprake, hierover al overlegd? Wanneer zullen de resultaten daarvan bekend zijn?

Deze koninklijke besluiten gaan over de algemene ziekenhuizen, maar er zijn natuurlijk ook de psychiatrische ziekenhuizen. Daar wordt ook melding van gemaakt. Er zou een analyse van de psychiatrische ziekenhuizen gebeuren. Wanneer mogen we het resultaat daarvan verwachten?

03.02 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, il est ici question d'un budget pris sur le budget actuel des soins de santé. A-t-on déjà une idée du coût pour le premier trimestre?

Par ailleurs, il est important que l'avance aux hôpitaux couvre les pertes liées aux recettes que ces derniers n'ont pas pu enregistrer puisqu'un certain nombre de prestations n'ont pas pu avoir lieu. De plus, il faut que lesdits hôpitaux puissent reprendre les prestations destinées aux patients souffrant d'une maladie chronique et qui ont besoin de soins qui deviennent urgents. Il faut, en outre, assurer une certaine équité entre eux afin que chacun soit en capacité de reprendre en charge ses patients. En effet, il ne faudrait pas que des hôpitaux soient *full* COVID et que d'autres reprennent des activités normales, ce qui créerait une distorsion en termes de coût et de recettes. Le respect de cet équilibre est donc très important.

Enfin, il faut assurer un équilibre en termes d'avances données aux hôpitaux en veillant à ce que ces derniers ne subissent pas trop de pressions pour reprendre trop rapidement des activités pour des patients non COVID. Autrement dit, il faudra que cela se fasse dans de bonnes conditions, même si, comme je l'ai dit, il est urgent de reprendre en charge ces derniers. C'est vraiment un équilibre nécessaire.

03.03 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, sur l'arrêté n° 8, nous n'avons pas de remarque particulière pour permettre une prise en charge des surcoûts habituels dans les hôpitaux et dans les autres établissements de soins.

Par contre, sur la question de l'avance, l'arrêté royal n° 10, nous avons une série d'interrogations. D'abord, nous avons une inquiétude par rapport à l'article 5 et cette référence au "respect de l'objectif budgétaire global des soins de santé déjà fixés pour 2020". Ce montant d'un milliard est une avance qui doit pour moitié financer les dépenses supplémentaires liées à la crise du COVID-19 et pour l'autre moitié, compenser les baisses de recettes de l'hôpital avec un financement des honoraires. Ce montant peut être libéré aujourd'hui

coûts effectifs. Sur ce point non plus, la situation n'est pas tout à fait claire pour les hôpitaux. Le groupe de travail s'est-il déjà concerté à ce sujet? Quand les résultats seront-ils connus?

Ces arrêtés royaux concernent les hôpitaux généraux. Une analyse des hôpitaux psychiatriques devait être réalisée. À quelle date pouvons-nous en espérer les résultats?

03.02 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Voor dit budget wordt er geput uit de gezondheidszorgbegroting. Heeft men al zicht op de kosten voor het eerste kwartaal?

Het voorschot voor de ziekenhuizen moet de verliezen dekken die geboekt worden door het teruglopen van de inkomsten en de ziekenhuizen in staat stellen de uitgestelde en intussen dringend geworden zorg weer op te starten. Een billijke behandeling van alle ziekenhuizen is belangrijk: elk ziekenhuis moet zijn eigen patiënten weer kunnen behandelen. Als bepaalde ziekenhuizen uitsluitend COVID-19-patiënten blijven behandelen terwijl andere de gewone zorg weer kunnen opnemen, zou dat tot een verstoring van de verhoudingen leiden op het stuk van kosten en baten. Er moet ook toegezien worden op een evenwichtige verdeling van de voorschotten. De hervatting van de non-COVID-zorg moet in goede omstandigheden kunnen verlopen.

03.03 Eliane Tillieux (PS): Wat de kwestie van het voorschot betreft, maken we ons in de eerste plaats zorgen over de verwijzing naar 'de naleving van de al voor 2020 vastgestelde globale doelstelling voor de gezondheidszorg'. Het voorschot moet voor de ene helft dienen om de uitgaven in verband met de crisis te financieren en voor de andere helft om de daling van de ziekenhuisinkomsten te compenseren, met

en raison de la baisse d'activité des prestataires de soins dans tous les secteurs, vu l'épidémie.

Actuellement, il est vrai que les interventions et les consultations non urgentes sont reportées mais si on ne sait pas dire aujourd'hui à quelle hauteur, il y aura forcément un rattrapage qu'il faudra prévoir pour 2020 et pour 2021. Pour nous, il serait totalement incompréhensible que les dépenses supplémentaires liées au COVID-19 doivent finalement être prises en charge par le budget de l'assurance maladie et non pas globalement par le budget de l'État.

Je voudrais revenir sur l'objectif de l'avance et insister sur le fait que cette avance doit permettre aux hôpitaux de conserver leur capacité maximale d'intervention et cela, sans recourir au chômage économique (le chômage temporaire) pour force majeure. J'ai interpellé à plusieurs reprises sur ce sujet du chômage temporaire sans vraiment obtenir de réponse claire. Les hôpitaux non plus n'ont pas reçu de réponse claire à cette question de la mise en chômage du personnel. Du coup, les pratiques sont différentes d'une institution à l'autre.

Il est établi que le régime adapté du budget des moyens financiers de 2021 s'écartera du (...) et qu'on ignore aussi quels frais actuellement exposés par les hôpitaux seront indemnisés dans le cadre du nouveau régime, et quels frais ne le seront pas.

Le Conseil d'État a tenu à souligner que pareil régime doit être formalisé le plus rapidement possible, parce que, pour les hôpitaux, l'incertitude est grande à ce sujet, et elle est sensiblement plus grande qu'à propos de l'adaptation du budget des moyens financiers entre deux années ordinaires. Il est donc urgent de réfléchir à ce régime, ce modèle pour 2021.

J'ai une question également par rapport à la notification de la mesure à la Commission européenne. C'est le Conseil d'État qui le précise: si le régime proposé peut être considéré comme une compensation pour les prestations effectuées dans le cadre des obligations de service public, les conditions requises pour ne pas considérer cette compensation comme une aide d'État ne sont toutefois manifestement pas établies.

Le régime n'offre aucune transparence entre l'articulation des moyens financiers qui seront mis à disposition des hôpitaux généraux et l'objectif. Une surcompensation est toujours possible. Il doit donc bel et bien être notifié à la Commission européenne. Madame la ministre, je voudrais avoir votre avis à cet égard.

Comme l'ont dit certains collègues, les pressions sont fortes pour relancer dans les hôpitaux une dynamique d'activités ordinaires non urgentes, pour des raisons médicales qu'on comprendra, puisque certains patients ont reporté leur visite, mais la situation devient urgente maintenant pour eux, ou des pathologies qui s'aggravent; mais aussi pour des raisons financières que l'on comprend, notamment la perte de revenus pour les médecins qui voient leurs honoraires réduits.

J'avais aussi une question sur la prise en charge des hôpitaux psychiatriques ou des soins infirmiers à domicile, mais je crois que la

name door de financiering van de erelonen. Voor 2020 en 2021 zal er een inhaalbeweging nodig zijn. De uitgaven voor COVID-19 moeten worden gedragen door de rijksbegroting, niet door de begroting van de ziekteverzekering.

Het voorschot moet de ziekenhuizen in staat stellen om hun volledige interventiecapaciteit te behouden en tijdelijke werkloosheid te voorkomen. Door het uitblijven van een antwoord ter zake verschillen de praktijken van de ene instelling tot de andere.

Het is niet duidelijk welke kosten van de ziekenhuizen vergoed zullen worden. De Raad van State stelt dat de nieuwe regeling zo snel mogelijk geformaliseerd moet worden.

De voorgestelde regeling kan weliswaar worden gezien als een compensatie voor prestaties in het kader van de openbare dienstverplichtingen, maar er is duidelijk niet voldaan aan de voorwaarden om die compensatie niet al staatssteun te beschouwen. Het risico op overcompensatie bestaat, en dat moet gemeld worden bij de Commissie. Wat vindt u daarvan?

Om medische en financiële redenen wil men de gewone 'niet-dringende' activiteiten heropstarten. Wat is uw standpunt daarover?

question a déjà été posée.

03.04 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag sluit aan bij die van een aantal collega's, onder andere die van mevrouw Gijbels en mevrouw Tillieux. Ik wil even dieper ingaan op het advies van de Raad van State over koninklijk besluit nr. 8.

De opheffing van het tweede lid van artikel 101 kan er volgens de Raad van State toe leiden dat de aangepaste regeling problematisch wordt, enerzijds, omdat zij niet verenigbaar is met de regeling van staatsteun op de interne markt, anderzijds, met het oog op het gelijkheidbeginsel. Vast staat dat de aangepaste regeling van het financiële budget voor de middelen van 2020-2021 zal afwijken van de huidige regeling, en dat nog niet gekend is welke kosten die nu door de ziekenhuizen worden gemaakt volgens de nieuwe regeling vergoed zullen worden en welke niet.

De Raad van State wijst erop dat een dergelijke aangepaste regeling zo snel mogelijk geformaliseerd moet worden omdat daarover voor de ziekenhuizen meer onzekerheid bestaat dan over de aanpassing van het budget van de financiële middelen tussen twee normale jaren. De vraag is dan ook: werd deze regeling reeds uitgewerkt?

Over koninklijk besluit nr. 10 heb ik twee punten van opbouwende kritiek.

Ten eerste, over de aanmelding bij de Commissie. De ontworpen regeling zou als staatsteunmaatregel in de zin van artikel 107, eerste lid van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie kunnen worden gekwalificeerd. Voor de huidige crisis hanteert de Europese Commissie een tijdelijke kaderregeling ter ondersteuning van de economie vanwege de COVID-19-uitbraak. Wij mogen dus wel wat flexibiliteit verwachten, maar het komt er feitelijk op neer dat de Commissie zich engageert tot een snellere en soepele beoordeling van de verenigbaarheid van staatssteunmaatregelen op de interne markt. Dit neemt natuurlijk niet weg dat de staatsteunregelingen in beginsel nog steeds aangemeld moet worden op grond van de genoemde artikelen.

Desbetreffend zegt de Raad van State – ik citeer: "dat de ontworpen regeling weliswaar kan worden gezien als een compensatie voor prestaties in het kader van de openbare dienstverplichtingen, maar er is duidelijk niet voldaan aan de voorwaarden om die compensatie niet als staatssteun te beschouwen. De ontworpen regeling biedt immers geen enkele transparantie over de afstemming tussen de financiële middelen die aan de algemene ziekenhuizen ter beschikking gesteld worden en de doelstelling, zodat overcompensatie mogelijk is."

Nu, krachtens artikel 108 van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie kan een lidstaat de voorgenomen maatregelen niet uitvoeren voor de Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Op vraag van de Raad van State of de ontworpen regeling al dan niet werd aangemeld, antwoordde de volmachtgever dat dit – toen althans – nog niet het geval was. Gelet op de bijzondere draconische sanctie die dreigt bij een onterechte niet-aanmelding dringt zich dan ook de vraag op of de aanmelding bij de Commissie op heden reeds

03.04 Dries Van Langenhove (VB): Je souhaiterais réagir à l'avis du Conseil d'État concernant l'arrêté royal n° 8 qui attire l'attention sur des problèmes concernant les aides d'État et le principe d'égalité. Le Conseil fait observer que le règlement adapté du budget financier pour les moyens 2020-2021 doit être formalisé dans les meilleurs délais, compte tenu de la grande incertitude concernant les hôpitaux. Ce règlement a-t-il déjà été élaboré?

En ce qui concerne l'arrêté royal n° 10, le règlement imaginé pourrait être considéré comme une aide publique. Certes, la Commission évaluera la compatibilité des mesures d'aide dans le cadre de la crise du coronavirus avec davantage de célérité et de souplesse, mais les mesures en question doivent encore lui être notifiées. Selon le Conseil d'État, le règlement imaginé ne satisfait pas aux conditions pour ne pas être considéré comme une aide publique, compte tenu de l'absence de transparence concernant la correspondance entre la compensation octroyée et l'objectif poursuivi. Aux termes de l'article 108 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne, un État membre ne peut mettre en œuvre les décisions prévues avant la décision finale de la Commission. Une non-notification injustifiée est passible de lourdes sanctions. Le règlement a-t-il été notifié dans l'intervalle? Dans la négative, quand le sera-t-il?

En ce qui concerne la réglementation relative aux avances, le Conseil d'État estime qu'elle répond à une nécessité mais qu'il importe de prévoir une suite et que celle-ci doit être formalisé aussi vite que possible car à l'heure actuelle, on n'a aucune certitude

werd gedaan. Indien dit nog niet het geval is, waarom werd dit nog niet in orde gebracht? Wanneer zal dit worden geregulariseerd?

Een tweede punt betreft de voorlopige voorschottenregeling en de verdeling van de voorschotten.

Uit de bespreking, en in het bijzonder uit de toelichting die door de gemachtigde werd verschaft, blijkt dat de ontworpen regeling de onmiddellijke financiële noden van de algemene ziekenhuizen wil lenigen. Desbetreffend is de Raad van State de volgende mening toegedaan – ik citeer: "De Raad van State betwist allermintst de noodzaak van een dergelijke voorschottenregeling, maar er moet niettemin op gewezen worden dat een vervolg op deze regeling niet alleen noodzakelijk is, maar bovendien zo snel mogelijk opnieuw moet worden geformaliseerd, ook indien de krachtlijnen van de verrekening reeds via een circulaire aan de ziekenhuizen zouden worden meegedeeld. Het tegemoetkomen aan de onmiddellijke cashflow-problemen van de algemene ziekenhuizen neemt immers niet weg dat de onzekerheid blijft bestaan omtrent de vraag welke uitgaven de ziekenhuizen uiteindelijk na de verrekening en de integratie daarvan in de financieringsregelingen van het budget van de financiële middelen en van de ziekte- en invaliditeitsverzekering vergoed zullen zien en in welke mate".

Ook aangaande de verdeling van de voorschotten is de Raad van State behoorlijk kritisch. Zo dient immers vastgesteld dat de gebruikte verdeelsleutel niets zegt over de uiteindelijke verrekening en de integratie daarvan in de financieringsregelingen, zodat een algemeen ziekenhuis dat nu een ruimer voorschot ontvangt dan een ander ziekenhuis tot de vaststelling zou kunnen komen dat bij de verrekening net een omgekeerde situatie ontstaat. Het belang van een snelle formalisering van het vervolg op de voorschottenregeling wordt daardoor enkel nog groter, zodat de onzekerheid voor de algemene ziekenhuizen zo beperkt mogelijk kan worden gehouden.

Mevrouw de minister, ik heb daarom de volgende vragen.

Werd er op heden reeds tegemoetgekomen aan de bemerkingen van de Raad van State aangaande de voorlopige voorschottenregeling en de verdeling van die voorschotten? Werd er dus reeds een vervolg op de regeling uitgewerkt? Indien dat nog niet zou zijn gebeurd, waarom werd dit nog niet gerealiseerd en wanneer bent u van plan om dat te doen?

03.05 Caroline Taquin (MR): Madame la ministre, en ce qui concerne les arrêtés royaux n° 8 et n° 10, compte tenu de la remarque du Conseil d'État concernant le type de dépenses visées, disposez-vous d'éléments complémentaires, afin que l'on soit certain que les directions hospitalières reçoivent des directives claires qui n'amèneront pas de surcharge de gestion, ni d'incompréhension, maintenant et lors des décomptes?

Ma seconde question vise la nécessité d'un bon échange d'informations. Quelle concertation est-elle en place afin d'éviter les écueils suite à un manque d'informations, encore observé dernièrement, concernant les demandes administratives exigées et les futurs contrôles par l'INAMI? Il convient de rassurer et de ne pas alourdir administrativement le difficile travail réalisé par toutes les

quant à la manière dont les dépenses des hôpitaux seront effectivement indemnisées. De plus, la clé de répartition pour les avances ne dit rien de l'imputation finale dans le cadre du règlement financier. A-t-il déjà été donné suite aux observations du Conseil d'État?

03.05 Caroline Taquin (MR): Met betrekking tot de besluiten nr. 8 en nr. 10 en gelet op de opmerking van de Raad van State over de beoogde uitgaven moeten we ons afvragen hoe men er kan voor zorgen dat de ziekenhuisdirecties duidelijke instructies krijgen, zonder dat het beheer wordt bemoeilijkt of dat een en ander op onbegrip stuit, nu en op het ogenblik van de verrekeningen?

Wordt er overleg gepleegd om

équipes en hôpital, professionnels et non professionnels de la santé. Je vous remercie et je cède la parole à ma collègue Magali Dock.

knelpunten te vermijden ten gevolge van het recente gebrek aan informatie over de administratieve vereisten en de toekomstige controles door het RIZIV? Men mag de administratieve werkzaamheden van de ziekenhuisteams niet nog zwaarder maken!

03.06 Magali Dock (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, en écho à ce que nous indique le Conseil d'État et dans un but de clarté et de sécurité juridique du texte, j'aimerais revenir sur quelques points abordés par le Conseil d'État.

Il est certain que le régime adapté du BMF (budget des moyens financiers) de 2021 s'écartera du régime actuel et qu'on ignore encore quels frais actuellement exposés par les hôpitaux seront indemnisés dans le cadre de ce nouveau régime et quels frais ne le seront pas. Le Conseil d'État souligne que pareil régime doit être formalisé le plus rapidement possible pour ne pas laisser nos hôpitaux dans l'incertitude. Madame la ministre, pourriez-vous nous dire ce qu'il en est sur cet aspect?

03.06 Magali Dock (MR): De Raad van State heeft op een aantal punten gewezen. Het aangepaste budget van de financiële middelen voor 2021 zal afwijken van de huidige regeling, maar het is niet bekend welke kosten die momenteel door de ziekenhuizen gemaakt worden, vergoed zullen worden. De Raad van State benadrukt dat de regeling zo snel mogelijk moet worden geformaliseerd om onzekerheid te voorkomen. Wat is uw standpunt ter zake?

Je reviens maintenant brièvement sur le sujet des aides d'État qui a déjà été beaucoup abordé par mes collègues. C'est un sujet important. Le Conseil d'État attire l'attention sur le fait que le régime en projet pourrait être qualifié d'aide d'État. Il est vrai qu'une communication de la Commission européenne prévoit que, dans le cadre de la crise du COVID-19, elle va apprécier plus rapidement et de manière plus souple la compatibilité de mesures d'aides d'État avec le marché intérieur mais cela n'empêche que l'article 108, § 3, du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne, qui prévoit la notification, reste évidemment d'application. Je ne doute pas une seconde que vous tenez cela à l'œil et que vous agissez en la matière. Mais vu la sanction que l'on peut encourir en cas de défaut de notification à la Commission européenne, nous tenons à insister sur ce point et aimerions savoir ce qu'il en est.

De Raad van State is van oordeel dat de voorgestelde regeling als staatssteun kan worden beschouwd. Tijdens de COVID-19-crisis is de Europese Commissie van plan om de verenigbaarheid van staatssteun met de interne markt sneller en flexibeler te beoordelen, maar de kennisgeving blijft van toepassing en indien men in gebreke blijft, is de sanctie aanzienlijk. Kunt u een en ander verduidelijken?

03.07 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb ook enkele vragen over de KB's nrs. 8 en 10.

Wat het KB nr. 8 betreft, de psychiatrische ziekenhuizen krijgen vandaag geen compensatie. Er staat in het verslag van de Koning: "Er moet tevens worden opgemerkt dat de situatie voor de psychiatrische ziekenhuizen zal worden geanalyseerd en dat indien nodig ad-hocmaatregelen zullen kunnen worden genomen". Wanneer zal de analyse afgerond zijn, zodat die ziekenhuizen, die immers vaak getroffen zijn door COVID-19, te weten komen of ze al dan niet op bijkomende hulp mogen rekenen? Gebeurt de opvolging door de ad-hocwerkgroep van de Federale raad voor ziekenhuisvoorzieningen of door wie anders?

03.07 Bercy Slegers (CD&V): Aucune compensation n'est prévue, jusqu'ici, pour les hôpitaux psychiatriques. En revanche, une analyse sera menée. Quand sera-t-elle finalisée? Est-ce le groupe de travail émanant du Conseil fédéral des établissements hospitaliers qui réalisera cette analyse?

Les hôpitaux généraux recevront des moyens supplémentaires sous la forme d'une avance et il sera procédé à une régularisation ultérieurement. Quand celle-ci sera-t-elle opérée?

De algemene ziekenhuizen krijgen extra middelen via een voorschot. In het verslag aan de Koning zegt u dat er zal worden overgegaan tot de definitieve verrekening van de toegekende voorschotten. Dat lijkt mij geen gemakkelijke opdracht. Hebt u een zicht op de termijn waarbinnen u de regularisatie rond zult hebben? Voor ziekenhuizen is

Les données du BMF sont fixées au 1er janvier et au 1er juillet. La

het immers cruciaal om zo vlug mogelijk te weten wat de definitieve verrekening zal zijn.

De BFM-data zijn vastgelegd op 1 januari en 1 juli. Juli is niet meer zo ver af. Hoe zal dat verlopen? Zal een en ander niet te veel administratieve lasten voor de ziekenhuizen met zich brengen?

Over het KB nr. 10 heb ik ook twee kleine vragen.

Er wordt 1 miljard euro vrijgemaakt door een herverdeling in de begroting van 2020. Wie zult u betrekken bij de bepaling welke middelen kunnen worden herverdeeld? Welke stakeholders zult u betrekken bij de discussie met het oog op de beslissingen ter zake? Uit welke categorieën of deelbudgetten zult u de middelen halen? Wat is de impact op eventueel ander beleid? U rekent waarschijnlijk op minder uitgaven door zorguitstel om daar een deel van dat miljard euro te vinden. Dat baart ons zorgen in die zin dat zorguitstel vaak leidt tot meer uitgaven en een toename van de zorgnood. Hoe zult u dat opvangen?

De verdeling van de middelen gebeurt niet op basis van een specifiek COVID-19-criterium. Bepaalde ziekenhuizen, bijvoorbeeld in Limburg, zijn nochtans zwaarder getroffen dan andere. U verantwoordt de keuze door erop te wijzen dat alle ziekenhuizen getroffen worden en nu minder inkomsten hebben, omdat veel geplande onderzoeken en ingrepen geannuleerd zijn. Hebt u daar al cijfers over? Staan de gederfde inkomsten in verhouding tot de bijkomende uitgaven? U maakt regels voor de regularisatie van de voorschotten. Misschien zal, als u de berekening maakt, blijken dat de ziekenhuizen met meer COVID-19-patiënten te maken krijgen met een stijging van de kosten. Hoe zult u dat in de toekomst verrekenen?

03.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, er ligt hier dus een reeks koninklijke besluiten voor, in eerste instantie ter ondersteuning van de ziekenhuizen in de strijd tegen corona. Ik wil er eerst even aan herinneren dat zaken die hier voorliggen een aantal maanden geleden nog weggezet werden als populisme. Ik herinner mij de reacties op ons begrotingsamendement waardoor er nu op jaarbasis 400 miljoen vrij wordt gemaakt voor de zorgsector.

Il y a d'abord l'arrêté royal n° 8 qui permettra de couvrir les surcoûts en cas de pandémie. La modification permet de prendre en charge par le BMF l'ensemble des frais auxquels les hôpitaux sont confrontés. Ce sera nécessaire. J'avais une question par rapport au fait de supprimer la notion de couverture forfaitaire dans les frais. Dans l'arrêté royal, vous justifiez cette modification en disant que cela permettra de prendre en considération les frais réels. Dans l'avis du Conseil d'État, on peut lire que vous avez explicitement dit que l'idée n'est pas de couvrir à coût réel non plus. Ceci nécessite une clarification. Pourquoi cette suppression était-elle alors nécessaire?

date du 1er juillet ne risque-t-elle pas d'entraîner une charge administrative exagérée pour les hôpitaux?

Un milliard d'euros est dégagé sur le budget 2020. Qui décidera de l'affectation de ces moyens? D'où proviendra l'argent? Quelle sera l'incidence d'un transfert de moyens sur d'autres politiques? La ministre espère peut-être que le report de certains soins permettra de réduire les dépenses, mais un tel report de soins mène souvent, à longue échéance, à des surcoûts.

La répartition des moyens ne s'effectue pas sur la base d'un critère spécifique au COVID-19. La ministre justifie cela par le fait que tous les hôpitaux font face à une diminution de leurs recettes parce que leur fonctionnement normal est perturbé. La ministre possède-t-elle des chiffres à cet égard? Que se passera-t-il s'il apparaît que les hôpitaux ayant accueilli davantage de patients du COVID-19 ont exposé des frais beaucoup plus importants?

03.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Ces arrêtés royaux contiennent certaines propositions dont la finalité est de soutenir les hôpitaux dans leur combat contre le coronavirus, propositions qui voici seulement quelques mois étaient encore rejetées parce que jugées populistes.

Door de wijziging van koninklijk besluit nr. 8, waarbij de meer-kosten bij een pandemie worden gedekt, zullen alle kosten van de ziekenhuizen onder het budget van financiële middelen (BFM) vallen.

Waarom werd de forfaitaire kostendekking losgelaten? In het koninklijk besluit verantwoordt u dat door het feit dat zo de reële kosten in rekening kunnen worden gebracht. In het advies van de Raad van State zegt u het tegen-

Deze regeling zal ook pas uitwerking vinden in het volgende budget van financiële middelen. Naast de gewone kosten voor de financiering van zorgpersoneel, materiaal en infrastructuur worden de ziekenhuizen vandaag echter geconfronteerd met heel wat extra kosten, gecombineerd met het verlies van inkomsten door het annuleren van niet-dringende ingrepen en consultaties. Daarom werd er ook op korte termijn in een oplossing voorzien via een liquiditeitsvoorschot van 1 miljard geregeld in het koninklijk besluit nr. 10.

Bij dit koninklijk besluit heb ik een aantal vragen.

Het voorschot wordt verdeeld onder de ziekenhuizen volgens de activiteiten in 2018. Er is echter ook een discussie over de verdeling tussen het ziekenhuis zelf en de zelfstandige zorgverstrekkers. In die zin is er dus een duidelijke vraag van de sector om nationale richtlijnen vast te leggen voor de interne verdeling. Wat is de stand van zaken van het overleg hierover?

Wij hebben gehoord dat een deel van het voorschot rechtstreeks aan de artsen gegeven zou worden. Wordt er hierbij dan een differentiatie gemaakt naargelang deze artsen vandaag effectief nog aan het werk zijn of niet en dus nog prestaties factureren?

Ook artsen die vandaag niet in de frontlinie staan tegen corona hebben recht op een inkomensbescherming. Kunnen we het vandaag echter verdedigen dat deze honoraria even hoog liggen als voor de crisis? We weten immers dat sommige van die honoraria zeer hoog zijn. Is het niet beter om daar met forfaitaire vergoedingen te werken?

Als een deel rechtstreeks aan de artsen wordt uitbetaald doet zich natuurlijk ook het probleem voor dat we niet weten hoeveel er precies naar de ziekenhuizen gaat. De artsen geven immers een deel van hun honoraria af. Dat systeem van afdrachten op de honoraria is eigenlijk een symptoom van de onderfinanciering van onze ziekenhuizen. Als deze crisis achter de rug is moet de ziekenhuisfinanciering dan ook onder de loop worden genomen.

Finale­ment, comme le signale le Conseil d'État, le souci de répondre au problème immédiat de trésorerie des hôpitaux généraux n'empêche pas qu'une incertitude subsiste quant à la question de savoir dans quelle mesure les hôpitaux seront finalement indemnisés. C'est dans ce contexte que, lors de l'annonce de l'avance de trésorerie, les syndicats avaient demandé un engagement du gouvernement visant à garantir le maintien des recettes telles qu'elles auraient dû être enregistrées sans la crise. Ce maintien d'un niveau de financement structurel habituel devrait permettre d'éviter que les hôpitaux cherchent à faire des économies ou mettent, par exemple, une partie de leur personnel en chômage économique. Madame la ministre, qu'en est-il de l'engagement du gouvernement en la matière?

overgestelde. Kunt u uw standpunt verduidelijken?

Ces dispositions ne seront mises en œuvre que dans le prochain budget, alors que les hôpitaux sont actuellement aux prises avec des coûts additionnels, conjugués à une perte de recettes en raison de l'annulation des interventions et des consultations non urgentes. C'est la raison d'être du milliard d'euros inscrit dans l'arrêté royal n° 10. Le secteur réclame toutefois des instructions nationales pour la répartition entre l'hôpital lui-même et les prestataires de soins indépendants. Quel est l'état d'avancement de la concertation en la matière?

Une partie de l'avance serait également allouée directement aux médecins. Une distinction dans ce domaine est-elle établie entre les médecins selon qu'ils exercent encore ou non aujourd'hui? Ne serait-il pas préférable d'octroyer une indemnité forfaitaire aux médecins qui ne sont pas actuellement aux avant-postes du combat contre le COVID-19? Nous ignorons, en outre, quelle sera la part exacte affectée aux hôpitaux. À l'issue de cette crise, il sera donc indispensable de se livrer à une analyse du financement des hôpitaux.

Zoals de Raad van State opmerkt, blijft er ondanks het antwoord op het onmiddellijke liquiditeitsprobleem van de ziekenhuizen onzekerheid bestaan over de mate waarin de ziekenhuizen uiteindelijk vergoed zullen worden. Toen de uitbetaling van de voorschotten aangekondigd werd, hebben de vakbonden de regering verzocht een structurele financiering, zoals die er zonder de crisis geweest zou zijn, te waarborgen teneinde besparingen en economische werkloosheid voor het personeel te voorkomen. Waartoe verbindt de regering zich?

03.09 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, iedereen is het erover eens dat de ziekenhuissector, samen met andere zorgverstrekkers, zeer sterk werk geleverd heeft de voorbije weken, nog steeds levert en de komende weken ongetwijfeld nog zal leveren. Dat er ondersteuning en zekerheid komt voor hun liquiditeit, zoals voor andere bedrijven, is absoluut logisch en wenselijk.

Mevrouw de minister, ik heb drie vragen.

Ten eerste, dit is een informatieve vraag over een thema dat reeds werd aangehaald door de collega's, namelijk de aanmelding bij de Europese Commissie naar aanleiding van de staatssteunregels. Ik ken de Europese Commissie een beetje. Wij mogen daar geen risico lopen. Ik vermoed dat het niet zal beschouwd worden als staatssteun, maar wij moeten wel formeel in orde zijn. Is de aanmelding gebeurd zodat wij niet het risico lopen dat er binnen enkele maanden plots een boemerang terugkomt en Europa zegt dat er geen aanmelding is gebeurd en dat er eens moet gepraat worden over terugbetaling. Ik vertel het nu heel zwart-wit. Laten wij dat risico niet lopen.

Ten tweede, met betrekking tot de verschillende fases, het voorschot dat nu verstrekt wordt aan de algemene ziekenhuizen op basis van gekende gegevens om hun thesaurie te versterken, is een verdedigbare piste maar belet natuurlijk niet dat wij een correcte verdeling moeten krijgen van de – hoop ik – bijkomende middelen.

Hebt u reeds een zicht op de werkzaamheden van de Medicomut? Deze werkgroep met ziekenfondsen en artsen werkt aan het mislopen van inkomsten en vergoedingen van artsen. U weet dat sommige artsen ook een deel van die 1 miljard willen.

Hebt u reeds zicht op de werkzaamheden van de Federale raad voor ziekenhuisvoorzieningen met betrekking tot de criteria voor de uiteindelijke verdeling van die 1 miljard euro? Dat zal immers een moeilijke oefening zijn die veel werk vergt, maar het moet wel een correcte oefening zijn. Wij moeten daarbij rekening houden met de meerkost, de gedane inspanningen, de vaste kosten die elk ziekenhuis heeft. Het is ook zo dat niet elk ziekenhuis dezelfde inspanningen heeft moeten, kunnen of willen doen – ik laat alle mogelijkheden open.

Wij moeten wel de correcte verdeling bekijken. Ook op dat vlak is enige snelheid nodig, want een en ander heeft effect op het budget financiële middelen, potentieel vanaf 1 juli 2020, als de normale cadans van het budget financiële middelen wordt aangehouden, en zeker ook op de berekening van het budget financiële middelen van 2021 en potentieel zelfs 2022, gelet op de methodiek voor de berekening van het budget financiële middelen. Hebt u daar een zicht op?

Ik kom tot een tweede punt met betrekking tot de oefening van de fasering. Het gaat nu om een zogenaamde interne compensatie binnen de RIZIV-begroting van 2020. Heeft er daarover al overleg plaatsgevonden met de andere zorgverleners? Volgens de memorie van toelichting neemt u nu immers een deel geld weg van de andere partiële begrotingsdoelstellingen. Welk overleg heeft er plaatsgevonden voor de begroting 2020? Zeker ook belangrijk is te

03.09 Jan Bertels (sp.a): Il est souhaitable que la sécurité financière des hôpitaux et des soignants soit assurée. Nous ne pouvons toutefois prendre de risques concernant la notification auprès de l'Union européenne dans le cadre des règles régissant les aides publiques. La notification doit être formellement inattaquable pour éviter toute discussion ultérieure. Pour le surplus, l'avance a été versée aux hôpitaux généraux sur la base des données connues, mais cela n'empêche évidemment pas que les moyens doivent être répartis correctement. La ministre est-elle déjà informée des travaux futurs de la commission médico-mutualiste qui doit se pencher sur les problèmes concernant les revenus et les indemnisations de médecins? De même, a-t-elle déjà une idée des critères pour la répartition finale de ce milliard d'euros?

Nous ne devons toutefois pas trop tarder avant d'examiner comment procéder à une répartition correcte car potentiellement, une incidence sur le budget des moyens financiers propres se fera sentir à partir du 1er juillet 2020 et le budget de 2021 sera très certainement impacté aussi.

Une concertation avec les autres prestataires de soins à propos de la compensation interne dans le budget INAMI de 2020 a-t-elle déjà eu lieu? En effet, selon l'exposé des motifs, le ministre prélève maintenant des capitaux sur les autres objectifs budgétaires partiels. Quelle concertation s'est-elle tenue à propos du budget 2020 et quel effet devrait-il en ressortir pour le budget 2021?

On peut lire dans l'exposé des motifs que les éventuels moyens supplémentaires pour les hôpitaux ne seront pas exclusivement pris en charge par la gestion globale. Que veut dire exactement cette phrase?

weten welk effect u meeneemt voor de begroting voor 2021 van het RIZIV. De technische ramingen worden namelijk berekend op basis van de gegevens van 2019 en, voor de technische ramingen die vanaf september worden berekend, de gegevens van 2020.

Ik heb nog een laatste budgettaire vraag over een punt waarvan ik hoop dat u het kunt verduidelijken. In de memorie van toelichting staat dat de eventuele extra middelen voor de ziekenhuizen – naar mijn mening moeten die er komen – niet uitsluitend door het globaal beheer ten laste zullen worden genomen. Wat betekent dat zinnetje? Ik neem aan dat de eventueel extra's zullen worden toegekend vanuit de staatsbegroting, zoals dat voor veel andere steunmaatregelen gebeurt. Ik neem aan dat u kunt verduidelijken wat ermee wordt bedoeld dat dit niet uitsluitend ten laste van het globaal beheer valt.

Tot slot, wil ik nog een voor ons politiek essentieel element aanhalen. De extra middelen zijn nodig, zoals ik u al heb gezegd, maar daar hangt voor ons ook aan vast dat er geen extra kosten kunnen worden aangerekend aan de patiënt. De volledige COVID-19-behandeling voor de patiënt moet door het budget van de ziekenhuizen, van de Staat, gedragen worden. Wij willen verhinderen dat er naderhand bijvoorbeeld nog niet-vergoedbare prestaties aan de patiënt kunnen worden aangerekend. De gehele COVID-19-behandeling in de ziekenhuizen – liefst ook erbuiten, maar dat is een andere discussie – moet gedragen worden door de middelen toegekend door de Staat in de ziekenhuisbegroting.

03.10 Minister **Maggie De Block**: Collega's, bedankt voor uw opmerkingen.

Er waren veel vragen, van zowat alle leden, over het feit of wij een aanmelding hebben gedaan bij Europa. Die is gebeurd op 20 april. Er is een brief teruggekomen met de mededeling dat die aanmelding eigenlijk niet nodig was: *"We have been informally in touch with the lawyers of the Belgian state on this measure. Indeed, I can confirm that such measure could be very well brought in line with the SGEI-decision and measures which do not need to be notified, so no need for a COVID-19-notification."* Dat is de mededeling die wij gekregen hebben. Voor de vele leden die daarop zijn ingegaan, kan dat misschien geruststellend zijn.

Er zijn werkgroepen opgestart en zij zijn reeds operationeel. Er zijn deze week verdere vergaderingen gepland. In de ziekenhuizen is een opdeling gemaakt naargelang er meer kosten of minder inkomsten zijn. Eén werkgroep houdt zich vooral bezig met het budget van financiële middelen, in samenwerking met de Federale raad voor ziekenhuisvoorzieningen, en wordt getrokken door de FOD. In de andere werkgroep gaat het meer over de honoraria, niet alleen de honoraria voor de prestaties van de artsen, de zogenaamde intellectuele prestaties, maar ook bepaalde vergoedingen voor bijhorende personeelkosten en investeringen in infrastructuur en apparatuur. Die werkgroep wordt getrokken door het RIZIV. Men heeft die hier al de Medicomut-groep genoemd. Zij zijn dus alle twee bezig.

Er is ook een omzendbrief aan de ziekenhuizen geweest over wat de bedoeling van het voorschot juist is. Het voorschot is hen op 23 april betaald.

Ces moyens supplémentaires sont nécessaires mais ce sera sans nous si le gouvernement a l'intention de répercuter sur le patient les coûts supplémentaires. La totalité du traitement COVID-19 doit être supportée par les moyens octroyés par l'État dans le budget hospitalier.

03.10 **Maggie De Block**, ministre: La notification auprès de l'Europe a été effectuée le 20 avril. Une lettre rassurante nous est revenue pour indiquer que cette notification n'était en réalité pas nécessaire.

Deux groupes de travail sont déjà opérationnels. Ils continueront de se réunir cette semaine. Dans les hôpitaux, une répartition a été effectuée selon qu'il y a plus de frais ou moins de recettes.

Un groupe de travail s'occupe principalement avec le Conseil Fédéral des Équipements Hospitaliers du BMF et est dirigé par le SPF. Un autre groupe de travail se penche sur les honoraires: les honoraires pour les prestations intellectuelles mais aussi certaines indemnités pour les frais de personnel supplémentaires et les investissements en infrastructure et appareillage. Ce groupe de travail est dirigé par l'INAMI.

Une circulaire a également été envoyée aux hôpitaux concernant la finalité de l'acompte. Cet

acompte leur a été versé le 23 avril.

Mme Hennuy a également parlé des hôpitaux. Ils doivent reprendre leurs activités normales. Nous pensons que des soins ont effectivement été postposés, soit parce qu'il n'était plus possible de les prodiguer dans l'hôpital, soit parce que les patients ont annulé eux-mêmes des consultations qui étaient encore possibles. Le traitement d'un cancer ou de maladies chroniques pouvait se poursuivre, mais certains patients avaient peur. On l'a constaté également chez les généralistes.

Er is dus een monitoring opgezet door het RIZIV, een beetje zoals wij met het Comité Hospital & Transport Surge Capacity hebben gedaan tijdens de grote epidemie. Het aantal patiënten daalt nu elke dag, maar de monitoring blijft nog gebeuren: hoeveel mensen zijn er nieuw opgenomen, hoeveel mensen liggen er in een intensievezorgbed of onder respiratie. Daar houdt het Comité Hospital & Transport Surge Capacity zich mee bezig. Het vervolg daarop is de monitoring.

Wij zetten die monitoring voort om te zien of wij nog klaar zijn voor een eventuele tweede golf, waarvan wij hopen dat zij er nooit komt, en om de activiteiten te kunnen hervatten. Mijn medewerker zal dat nog even toelichten.

03.11 Medewerker van de minister: Uiteraard is de facturatie van maart 2020 door de ziekenhuizen tegen 20 april 2020 ingediend. Ze wordt nu door de ziekenfondsen verwerkt. De resultaten en de analyse tot op het detail zullen pas in juni 2020 bekend zijn.

Dat betekent uiteraard niet dat wij ondertussen geen gegevens, weliswaar grofkorrelig, in kaart kunnen brengen. Dat zullen wij ook doen samen met de ziekenfondsen en het IMA, om te bekijken op welke manier wij snel een zicht op de evolutie van de verlopen uitgaven kunnen krijgen.

Dat is ook belangrijk. Ik verwijs naar een interventie voor de begroting 2021, die uiteraard rekening zal moeten houden met het feit dat 2020 geen normaal jaar zal zijn, waarvoor wij uiteraard collectieve maatregelen zullen moeten treffen, om de budgettaire tendensen goed in kaart te brengen.

De monitoroefening is bezig. U ziet onmiddellijk dat er, wanneer de facturatie van maart 2020 maar in mei 2020 zal worden betaald, voor de verdeling van het voorschot nog een bepaalde periode nodig is, om ze volgens de goede principes van billijkheid, redelijkheid en transparantie te doen. Daarmee zijn wij in de werkgroep bezig.

De ziekenhuizen moeten hun normale activiteiten hervatten. In bepaalde gevallen werd de zorg uitgesteld, maar patiënten hebben hun afspraak gecancelled omdat ze bang waren, terwijl de diensten voor chronische ziekten toegankelijk gebleven zijn.

L'INAMI a mis en place un monitoring dans le sillage du Comité Hospital & Transport Surge Capacity que nous avons créé pendant l'épidémie.

Nous poursuivons ce monitoring afin de vérifier si nous sommes encore prêts à faire face à une éventuelle deuxième vague, dont nous espérons qu'elle n'arrivera jamais, et à pouvoir reprendre les activités. Mon collaborateur va apporter des précisions à ce sujet.

03.11 Collaborateur de la ministre: La facturation de mars 2020 a été introduite par les hôpitaux le 20 avril 2020. Les mutualités procèdent désormais au traitement des factures. Les résultats et l'analyse détaillée ne seront connus qu'en juin 2020.

Afin de déterminer comment obtenir rapidement un aperçu de l'évolution des dépenses consenties, nous dresserons en coopération avec les mutualités et l'Agence Intermutualiste l'inventaire, certes imparfait, des données.

Pour dresser une cartographie correcte des tendances budgétaires, le budget 2021 devra tenir compte du caractère hors norme de l'année 2020. Il va de soi que des mesures collectives seront nécessaires.

L'exercice de monitoring est en cours. Pour assurer une répartition équitable, raisonnable et transparente de l'avance, il faudra encore un certain délai, étant donné que

les factures de mars 2020 ne seront apurées qu'en mai 2020. C'est l'exercice auquel nous nous livrons actuellement au sein du groupe de travail.

03.12 Maggie De Block, ministre: Madame Tillieux, vous avez demandé s'il s'agissait d'une avance. La réponse est oui. Pour la suite, un arrêté royal est en cours d'élaboration pour ce qui concerne les modalités de ce montant.

Par ailleurs, le chômage temporaire est possible pour le personnel lorsqu'il n'y a pas de tâche alternative à lui proposer dans l'hôpital.

Een laatste mogelijke oplossing is wel voorwaardelijk. Dat wil zeggen dat het niet kan gaan om personeel dat binnen de BFM valt en evenmin over personeel dat ergens in de honoraria of een of andere RIZIV-financiering met protocols zit. Anders lopen wij het risico om daarmee problemen te hebben. Ik dacht dat ik dit al eens gezegd had.

Mijnheer Van Langenhove, inzake de staatssteun en het advies ter zake van de Raad van State laat ik het woord aan een betere jurist dan ikzelf, zijnde Jo De Cock.

03.13 Medewerker van de minister: Inzake staatssteun is al gezegd dat hiervan melding moet gebeuren bij Europa. Wij hebben de nodige stappen gezet via de Permanente Vertegenwoordiging van Europa. Mevrouw Negenman, *head of unit* van staatssteun, heeft daar schriftelijk op geantwoord dat er geen melding nodig was. Dit gebeurde nog dezelfde dag, op 20 april.

03.14 Maggie De Block, ministre: Mmes Taquin et Dock avaient aussi des demandes pour la Commission européenne.

Mevrouw Slegers, psychiatrische ziekenhuizen ondervinden waarschijnlijk ook een impact. Daarmee kan ook rekening worden gehouden bij de regularisatie. Er is een onderzoek bezig naar de impact daar.

Mijn medewerkster kan misschien uitleggen waarom wij rekening houden met de voorbereidingen en de werken die alle ziekenhuizen hebben gedaan. Het is terecht dat u zegt dat sommige ziekenhuizen veel meer patiënten hebben gekregen. U verwees naar de Limburgse ziekenhuizen, maar ik denk bijvoorbeeld ook aan de referentieziekenhuizen Saint-Pierre en het UZA, die vanaf het begin heel veel patiënten hebben opgenomen. Wij weten welke ziekenhuizen meer patiënten hebben gekregen.

C'est pour cela que nous avons tenu compte des deux facteurs.

03.15 Collaboratrice de la ministre: J'en profite pour donner

03.12 Minister Maggie De Block: Mevrouw Tillieux, ja, het is een voorschot. Wij werken aan een koninklijk besluit hierover.

Tijdelijke werkloosheid is een optie als het niet mogelijk is om deze personeelsleden andere taken toe te wijzen.

Une dernière solution possible est toutefois soumise à des conditions. Il ne peut pas s'agir de membres du personnel percevant des honoraires ou bénéficiant d'un financement de l'INAMI dans le cadre de protocoles.

03.13 Collaborateur de la ministre: Toute aide publique doit être signalée auprès des autorités européennes, ce que nous avons fait par le biais de la représentation permanente auprès du Conseil de l'Europe. Nous avons reçu le même jour l'information selon laquelle la notification n'était pas nécessaire.

03.14 Maggie De Block, ministre: Les hôpitaux psychiatriques ressentent probablement également les effets de cette crise. Cet aspect fera l'objet d'un examen et sera pris en compte lors de la régularisation.

Nous prenons tout à fait en considération les préparatifs et les travaux d'adaptation réalisés dans tous les hôpitaux. Il est exact que certains hôpitaux ont reçu un nombre nettement supérieur de patients, mais nous savons parfaitement quels établissements sont précisément concernés.

03.15 Medewerkster van de

d'autres précisions à certaines questions qui ont été posées. Il faut savoir que le groupe de travail du Conseil fédéral et le groupe de travail ad hoc travaillent en fait ensemble. C'est vrai qu'il y a une partie sur les honoraires ainsi qu'une partie sur le BMF mais ils se réunissent régulièrement pour que cela reste cohérent.

Le groupe de travail du Conseil fédéral va rendre un premier avis à Mme la ministre concernant justement ces coûts et surcoûts, et ce qui doit être proposé, pris en compte. Il va travailler sur un aspect de prise en charge et proposer une régularisation avec une base effectivement identique pour les hôpitaux. Il y a les coûts de base liés au plan d'urgence mis en place par tous les hôpitaux. Il y a ensuite un système forfaitaire par patient, puisqu'il y a effectivement cette notion d'avoir des surcoûts par patient et donc de devoir tenir compte de l'activité. Cela, c'est le travail sur lequel on va se pencher dans les semaines à venir.

Le groupe de travail du Conseil fédéral se réunit aussi déjà ce jeudi justement pour déterminer les coûts et surcoûts et voir avec les hôpitaux comment déterminer au mieux ces bases de référence.

Dans ce cadre, le groupe de travail du Conseil fédéral, en rendant son premier avis, va aussi rendre l'avis sur la problématique spécifique des hôpitaux psychiatriques. Ils n'ont pas du tout été oubliés. Simplement, ils n'avaient pas la même pression en termes de trésorerie et ne ressortaient donc pas à l'avance. Par contre, ils vont bien évidemment pouvoir bénéficier de l'article 101 de la loi sur les hôpitaux, puisqu'il s'applique à l'ensemble des hôpitaux, qu'ils soient psychiatriques ou généraux. Et il va de soi que les hôpitaux universitaires sont inclus dans les généraux.

03.16 **Minister Maggie De Block:** Mijnheer Bertels, u vraagt wat het effect op het budget 2020 zal zijn en hoe de begroting dan zal worden opgemaakt. Dat zal inderdaad geen *walk in the park* zijn, maar dat is het nooit.

Wat andere prestaties en minder prestaties betreft, zal het een speciaal jaar blijven. Er zal ook nog wel een staartje zijn voor de begroting 2020-2021, want we weten niet hoe lang het virus nog mensen in het ziekenhuis zal doen belanden. Het is een curve met een lange staart.

U stelde een vraag over de zin waarin staat dat de extra middelen niet uitsluitend ten laste van het globaal beheer mogen vallen.

Mijnheer De Cock, mag ik u vragen om die zin nog eens uit te leggen?

03.17 **Medewerker van de minister:** De reden van die zin is dat artikel 101 van KB nr. 8 het mogelijk maakt dat bijkomende kosten ten laste worden genomen. Op dat vlak komen de middelen van de ziekteverzekering uiteraard niet in aanmerking. Wij zullen echter moeten bekijken welke de effecten zijn op het globale budget van de middelen van de ziekteverzekering. Uiteraard is wat nu gebeurt met het voorschot een tijdelijke herschikking van de partiële begrotingsdoelstellingen. Op het moment dat wij meer inzicht zullen hebben in de effectieve uitgaven die worden geboekt – dat zullen wij pas in de maand september zien – gaan wij de partiële begrotings-

minister: De werkgroep van de Federale Raad en de ad-hoc-werkgroep komen geregeld gezamenlijk bijeen om toe te zien op de samenhang van een en ander. De eerstgenoemde werkgroep zal een advies uitbrengen aan de minister over de kosten en meerkosten die in aanmerking moeten worden genomen en zal een regularisatie voorstellen op gelijke basis voor alle ziekenhuizen: de kosten die voortvloeien uit het noodplan gekoppeld aan een forfait per patiënt.

De werkgroep van de Federale Raad zal eveneens een advies uitbrengen over de psychiatrische ziekenhuizen: men heeft ze niet vergeten, maar hun financiële middelen stonden niet even hard onder druk. Ze zullen aanspraak kunnen maken op artikel 101 van de ziekenhuiswet, die zowel op de psychiatrische als op de andere ziekenhuizen van toepassing is.

03.16 **Maggie De Block, ministre:** L'effet sur le budget 2020 sera considérable. Sa confection ne sera certainement pas une partie de plaisir, mais ça ne l'est jamais.

En ce qui concerne les prestations, ce sera en tout état de cause une année dure. Le prochain budget s'en ressentira probablement aussi, parce que le virus n'en a pas fini avec nous. Nous ignorons pendant combien de temps encore ce virus engendrera des hospitalisations.

03.17 **Collaborateur de la ministre:** Grâce à l'arrêté royal n° 8, les frais supplémentaires des hôpitaux peuvent être pris en charge. Le système d'acomptes permet de réajuster les objectifs budgétaires partiels et lorsque nous aurons, en septembre, une vue sur les dépenses effectivement comptabilisées, les objectifs

doelstellingen desgevallend volgens de geijkte procedure – Algemene Raad, met instemming van de regering – moeten aanpassen.

Het is duidelijk dat de meerkosten die hieruit voortvloeien ook het voorwerp zullen uitmaken van een bijzondere budgettaire lijn, die momenteel in discussie is in de regering, om ze af te zonderen. Het is trouwens een principe dat ook internationaal gevraagd wordt om de uitgaven die betrekking hebben op geneeskundige verzorging en die gerelateerd zijn aan COVID-19, zoveel mogelijk te identificeren in het licht van statistische verwerking en eventueel van interventies die internationaal nog zouden kunnen volgen. Die uitgaven worden dus wel degelijk *à jour* gehouden. Wij moeten daar uiteraard een goede verdeling van vinden. Wanneer artsen in de plaats van een klassieke consultatie momenteel teleconsultaties doen, is de vraag of dat al dan niet het gevolg is van COVID-19. Uiteraard is er daar een oorzakelijk verband, maar die kosten waren anders ook gedaan, dus in die zin zullen zij ten koste van het globaal beheer blijven en betreft het een andere modaliteit van uitoefening. Het zijn die zaken die wij bedoelen in die misschien wat enigmatisch klinkende zin.

devront, le cas échéant, être adaptés selon la procédure prévue. Les surcoûts seront repris dans une ligne budgétaire spécifique. Cette demande est également exprimée à l'échelon international, en vue d'un traitement statistique et d'éventuelles interventions internationales. En ce qui concerne la répartition, il sera systématiquement vérifié si les frais sont effectivement liés au COVID-19. Si tel n'est pas le cas, ils restent à charge de la gestion globale.

03.18 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, dat is alles voor deze eerste ronde. Zijn er nog vragen?

De **voorzitter**: Ik denk dat u daarmee op alle vragen hebt geantwoord.

Zijn er replieken, collega's?

03.19 **Dries Van Langenhove** (VB): Ik wil de minister en de anderen bedanken voor de uitgebreide en volledige antwoorden. Ik hoop dat ik dat in de toekomst nog vaak zal mogen zeggen.

03.20 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, ik heb geen antwoord gekregen op de terugkerende discussie van op het terrein, in de ziekenhuizen, aangaande de verdeling van de middelen tussen de artsen en de ziekenhuizen zelf. Er zou een deel naar de honoraria gaan. Ik weet niet of u daar al meer informatie over hebt of niet. Is dat een gerucht?

03.20 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Je n'ai reçu aucune réponse à ma question relative à la répartition des moyens entre les médecins et les hôpitaux.

03.21 Minister **Maggie De Block**: Dat punt is nog evolutief. De heer De Cock zal u daarop antwoorden.

03.22 **Medewerker van de minister**: Dat is precies een van de discussiepunten in de werkgroep die ik mag voorzitten. Dat is niet altijd leuk. Er zitten daar drie partijen rond de tafel: ziekenfondsen, artsen en ziekenhuizen. Dat de artsen daarbij zitten, is te danken aan het feit dat 55 % van de middelen van de honoraria aan de ziekenhuizen toekomt. De discussie gaat inderdaad over de afhoudingen, de zogenaamde retrocessies, omdat er momenteel geen activiteit is en dus ook geen retrocessies, dus geen inkomsten. Vandaar de vraag om een voorschot toe te kennen om de ziekenhuizen toe te laten in de mate van het mogelijke en maximaal hun vaste kosten te kunnen blijven dragen. De vraag is natuurlijk ook welke middelen naar de artsen zullen gaan. Voor de artsen die momenteel nog activiteiten hebben, zullen er verdelingen gebeuren, zoals die klassiek hebben plaatsgevonden. Er zijn ook verschuivingen binnen ziekenhuizen, waarbij gastro-enterologen op een COVID-afdeling of op intensieve zorg staan. We moeten dan kijken hoe die verdeling kan gebeuren.

03.22 **Collaborateur de la ministre**: Il s'agit d'un des points faisant l'objet de discussions dans le groupe de travail que je préside et au sein duquel sont représentés les mutualités, les médecins et les hôpitaux. Normalement, les hôpitaux reçoivent 55 % des moyens venant des honoraires. Ces recettes disparaissent lorsqu'il n'y a pas d'activité. C'est pour cette raison que des avances sont attribuées en vue de permettre aux établissements de faire face aux coûts fixes. En ce qui concerne les médecins encore actifs, la répartition sera organisée

Vandaar dat we een aantal basisprincipes naar voren hebben geschoven die momenteel geconcretiseerd worden. Dat is in de eerste plaats solidariteit. Artsen die extra inspanningen hebben geleverd, moeten in ogenschouw worden genomen bij de verdeling, voor zover die niet voortvloeit uit de klassieke facturering van honoraria. Dat is duidelijk. Er werd toezicht uitgeoefend door heel wat artsen. Een tweede element zijn de artsen in opleiding, die hier specifiek toch een rol hebben gespeeld. Ook dat vergt een bijzonder uitgangspunt. Ten derde, moet er een antwoord komen op de vraag welk aandeel van de middelen naar de artsen kan gaan en hoe transparant dat kan gebeuren. Ik laat opmerken dat wanneer men nu een bedrag geeft, er later uiteraard een regularisatie zal plaatsvinden.

Met andere woorden, ik kan uiteraard niet vooruitlopen op het resultaat maar volgens de discussie in de werkgroep kunnen definitieve toewijzingen alleen gebeuren bij de regularisaties. Stel dat men artsen momenteel een bedrag geeft dat in lijn ligt met hetgeen waarvan sommigen dromen, dan kan bij de regularisatie leiden tot terugvorderingen wanneer we niet in staat zijn om niet-uitgevoerde prestaties te compenseren. Ik meen niet dat dat de logica der dingen is.

Wij proberen dus wel een deel van de middelen aan artsen te geven, maar dan in die mate dat er later geen terugvordering kan gebeuren. De redelijkheid is een ander principe dat we daarbij toepassen, om geen aanleiding te geven tot situaties die niet verdedigbaar zijn, binnen en zeker ook buiten het ziekenhuis.

We proberen de werkgroep op dat vlak te stroomlijnen. We zullen simulaties maken en dat kost wel enige tijd. De facturatie van maart is definitief verwerkt in mei en zal dan pas gestort worden op de rekening van de ziekenhuizen. Op dat moment zullen de grote liquiditeitsproblemen ontstaan, hoewel de reorganisatie van het ziekenhuis al heel wat kosten heeft teweeggebracht. We hebben dus enige tijd om een redelijke oefening te maken en daar zijn we nu volop mee bezig. Elke vrijdagmorgen vergadert de werkgroep om een goede oplossing te vinden.

03.23 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord.

Het is effectief een heel moeilijke oefening, met het financieringssysteem van onze gezondheidszorg en de manier waarop onze artsen worden betaald, alsook de eerstelijnszorg.

Wij hebben vandaag effectief weinig consultaties, maar wanneer wij een consultatie doen, neemt ze veel tijd in beslag. Wij moeten het kabinet volledig ontsmetten, ons omkleden en daarna het kabinet opnieuw ontsmetten. Wij kunnen dus maar heel weinig consultaties per dag doen.

Er zijn dus de komende maanden nog heel veel discussies nodig – het is immers zeker nog niet voorbij – over de manier waarop een goede vergoeding van de artsen kan plaatsvinden.

03.24 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses assez précises.

comme auparavant. Pour les médecins affectés à d'autres sections, la répartition doit encore être déterminée. Les principes de base que sont la solidarité et la transparence sont appliqués en l'espèce. Les attributions définitives n'auront lieu qu'au stade des régularisations, l'objectif étant d'éviter les recouvrements a posteriori. Le bon sens est également un critère pris en considération. Les simulations nécessiteront un certain temps. Le groupe de travail se réunit hebdomadairement en vue de trouver une solution judicieuse.

03.23 Sofie Merckx (PVDA-PTB):

En raison des mesures de désinfection qu'ils sont tenus d'appliquer, les médecins ont dû réduire fortement le nombre de leurs consultations. Une discussion approfondie devra, dès lors, être consacrée à l'indemnisation correcte qui sera prévue à cet égard.

03.24 Laurence Hennuy (Ecolo-Groen): Het stelt me gerust dat ook de psychiatrische zieken-

J'ai été rassurée d'entendre que les hôpitaux psychiatriques pourront également bénéficier de la compensation de base. En effet, il s'agissait d'une de nos préoccupations dont j'ai oublié de faire état tout à l'heure.

03.25 Jan Bertels (sp.a): Mevrouw de minister, dank u wel voor de toelichting.

Ik denk dat we de volgende dagen en/of weken nog meer toelichting zullen krijgen, naar aanleiding van de vooruitgang van de werkgroepen die bezig zijn. Dat zijn inderdaad belangrijke discussies. Met betrekking tot de werkgroepen en het tipje van de sluier dat voor ons werd gelicht, heb ik begrepen dat het forfait dat per patiënt uitgetrokken wordt allesomvattend is, en dat er geen bijkomende kosten bij de patiënt terechtkomen.

Met betrekking tot wat de heer De Cock de enigmatisch klinkende zin noemde aangaande het globaal beheer, zullen wij die bijzondere budgettaire lijn in het oog houden, waarover de federale regering zal discussiëren en die al dan niet rechtstreeks naar de ziekteverzekering zal gaan of via het globaal beheer. Zo zorgen we ervoor dat er effectief bijkomende middelen komen om de bijkomende kosten te kunnen dragen.

03.26 Medewerker van de minister: Wat we nu doen, is een voorlopige verdeling. Met de partners van de algemene raad hebben we afgesproken om zo snel mogelijk bijeen te komen om de monitoringoefening te doen en de verdeling op een correcte manier vast te stellen.

Er zijn twee bijkomende lijnen. Ik weet dat u deze materie op de voet volgt. Er is één lijn die 1 miljard afzondert uit de globale begrotingsdoelstelling en er is een tweede lijn die in onze administratieve kosten gaat zitten, die betrekking heeft op specifieke meerkosten ten laste van de overheid in het budget van de ziekteverzekering.

U moet dus eigenlijk drie bedragen in het oog houden. Het bedrag in artikel 101 zal via het budget voor financiële middelen worden geliquideerd, of via een gelijkaardige oefening. Een tweede bedrag betreft bijkomende financiële middelen, die nodig zullen zijn, niet alleen in de ziekenhuizen, maar voor alle zorgverleners voor wie er objectieve meerkosten zijn op het vlak van COVID. Het derde bedrag betreft de interne verdeling en verschuiving die desgevallend moet plaatsvinden op basis van een duidelijke monitoringoefening. Dit kan desgevallend leiden tot een aanpassing van de partiële begrotingsdoelstellingen. Dat zijn de drie budgettaire bewegingen die aan de gang zijn.

03.27 Minister Maggie De Block: Mijnheer Bertels, u had nog een vraag over de kosten voor de patiënt. Er zijn geen remgelden of supplementen voor COVID-patiënten die op een eenpersoonskamer worden gelegd omdat ze besmettelijk zijn. Ik heb dat reeds gezegd. Hetzelfde geldt voor de intensieve verzorging. Die afspraken zijn

huizen de basiscompensatie zullen krijgen.

03.25 Jan Bertels (sp.a): J'espère obtenir ces prochains jours des précisions à propos des forfaits pour le patient, mais si j'ai bien compris, aucun coût supplémentaire ne sera plus facturé. Nous surveillerons la ligne budgétaire spéciale qui sera réservée directement ou non à l'assurance maladie. Des moyens supplémentaires seront de la sorte disponibles pour faire face aux frais.

03.26 Collaborateur de la ministre: Nous procédons pour l'instant à une répartition provisoire. Nous nous efforcerons de fixer la répartition correcte dans les meilleurs délais au sein du Conseil général. Il y a deux lignes complémentaires. Une première isole un milliard d'euros de l'objectif budgétaire global. La seconde se situe dans les frais administratifs et concerne plus particulièrement les surcoûts spécifiques pour l'État dans le budget de l'assurance maladie.

Le montant à l'article 101 sera liquidé via le budget des moyens financiers, un deuxième montant a trait à des moyens financiers supplémentaires nécessaires pour l'ensemble des prestataires de soins et les hôpitaux et le troisième montant concerne la répartition et le glissement internes qui doivent être opérés. Il pourra en résulter une adaptation des objectifs budgétaires partiels.

03.27 Maggie De Block, ministre: Il n'est pas fait application de tickets modérateurs ou de suppléments pour les patients infectés au COVID-19 qui sont hospitalisés

gemaakt en de ziekenhuizen zijn daarvan op de hoogte.

dans une chambre individuelle parce qu'ils sont contagieux. Il en va de même pour les soins intensifs.

03.28 Jan Bertels (sp.a): Mevrouw de minister, wat dat laatste betreft, er zijn niet alleen supplementen op eenpersoonkamers of op intensieve zorg. Ook elders kunnen supplementen worden aangerekend, maar die discussie zullen wij nog voeren. Er is daarover een wetsvoorstel in de maak.

03.28 Jan Bertels (sp.a): Il y a aussi d'autres suppléments d'honoraires qui peuvent être facturés. Une proposition de loi à ce sujet est actuellement en préparation. Par ailleurs, je resterai également vigilant quant aux lignes budgétaires.

Ik herken de budgettaire lijnen die de heer De Cock heeft geschetst en ik zal ze in de gaten houden, zoals hij ook zal verwachten, neem ik aan.

03.29 Magali Dock (MR): Monsieur le président, je remercie Mme la ministre et son équipe pour la précision de leurs réponses.

03.29 Magali Dock (MR): Het stelt ons gerust dat u stappen zet voor de noodzakelijke aanmelding bij de EU. We moeten de ziekenhuizen absoluut zekerheid bieden. Ik wil de heer De Cock bedanken voor zijn verduidelijkingen over de aangepaste regeling voor het BFM 2021.

Madame la ministre, nous sommes rassurés par votre démarche proactive pour une éventuelle notification à l'Union européenne, qui ne s'avère finalement pas nécessaire. Je prends acte de votre communication à destination des hôpitaux. Le fait de ne pas laisser ces derniers dans l'incertitude est évidemment crucial, a fortiori dans ce contexte.

Je remercie également M. De Cock pour ses indications concernant le régime adapté du BMF de 2021.

De **voorzitter**: Wenst er nog iemand tussen te komen op dit punt? (Nee)

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Dan gaan we over naar het KB nr. 9 met betrekking tot de machtiging van de uitoefening van de verpleegkunde.

03.30 Minister Maggie De Block: Mijnheer de voorzitter, mag ik hier eerst nog iets over zeggen?

03.30 Maggie De Block, ministre: L'arrêté royal n°9 est lié à un autre arrêté royal, lequel est encore en préparation, relatif à la réquisition des professionnels des soins de santé. Il s'agit, par exemple, de kinésithérapeutes pouvant être amenés, après avoir reçu une formation et sous supervision, à travailler dans une unité de soins dédiée à des patients du COVID-19. Nous espérons n'avoir jamais besoin de ces deux arrêtés royaux mais il s'agit d'un dernier recours en cas d'urgence. L'armée, ainsi que des bénévoles, ont déjà dû intervenir dans des maisons de repos et de soins.

Eigenlijk is dit KB gekoppeld aan een KB dat er nog aan komt, betreffende de opvoeding van de gezondheidszorgbeoefenaars zodat we mensen op andere plaatsen kunnen inzetten. Ik denk dan bijvoorbeeld aan mensen met een kinesistenopleiding die op een COVID-19-afdeling kunnen worden ingezet. Dan hebben we dit KB nodig om hen wettig in te kunnen zetten voor het uitvoeren van geneeskundige taken. Zij krijgen opleiding en zullen onder supervisie werken.

Deze twee KB's zijn dus gekoppeld. We hopen dat we ze nooit nodig zullen hebben, maar dit is een laatste redmiddel. Als men geen verpleegkundigen genoeg meer heeft om de patiënten te verzorgen en genezen, kan men dit inzetten om de continuïteit in de verzorging van patiënten te allen tijde te garanderen.

We hebben dit ook zien gebeuren in de woon-zorgcentra. Als er te veel personeel ziek wordt of thuis blijft omwille van besmetting, moeten er oplossingen worden gezocht. Dan zijn het leger en vrijwilligers daar aan het werk gegaan.

L'arrêté royal sur les réquisitions n'est pas encore inscrit à l'ordre du jour mais il est important que nous

Het koninklijk besluit voor de opvorderingen is vandaag niet geagendeerd, maar ik zal dat op een ander moment toelichten. Het is belangrijk dat wij die twee samen lezen.

Ook aan de normen wordt niets veranderd. De normen blijven de normen, maar dit is echt een laatste redmiddel als we in de problemen zouden geraken. Dat is iets waarvan we allemaal denken dat het nooit kan gebeuren, maar dat sluit niet uit dat het toch gebeurt.

Er is daarover ook een overleg geweest met de Algemene Unie van Verpleegkundigen van België. Het overleg was constructief omdat het gaat over een noodscenario. Het heeft bovendien een heel tijdelijk karakter, namelijk enkel deze COVID-19-crisis.

puissions le lire en même temps que l'arrêté royal n°9.

Une concertation a aussi été organisée, à propos des réquisitions, avec l'Union Générale des Infirmiers de Belgique (UGIB). Cette concertation a été constructive dès lors qu'il s'agit d'un scénario d'urgence. Cette question présente, par ailleurs, un caractère très temporaire puisqu'elle concerne exclusivement la crise du COVID-19.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, gaat dat dan over het koninklijk besluit nr. 14?

03.31 Minister **Maggie De Block**: (...)

De **voorzitter**: Een koninklijk besluit samen met de minister van Werk?

03.32 Minister **Maggie De Block**: Neen, met Binnenlandse Zaken, met minister De Crem. Het gaat over het koninklijk besluit met betrekking tot de opvorderingen.

03.32 **Maggie De Block**, ministre: L'arrêté royal sur les réquisitions n'est, de même, pas encore publié.

De **voorzitter**: Dat is nog niet gepubliceerd?

03.33 Minister **Maggie De Block**: Neen.

De **voorzitter**: Collega's, ik richt mij tot u.

De minister heeft net de link toegelicht tussen een toekomstig te publiceren KB en het KB dat nu voorligt. Vanwege die link suggereert de minister om de discussie over beide koninklijke besluiten samen te voeren. Als wij die suggestie volgen, dan vatten wij de discussie over KB nr. 9 nu niet aan, maar hernemen wij die op de eerst mogelijke datum na publicatie van het koninklijk besluit dat de minister daarnet heeft toegelicht.

Le **président**: Nous ne traiterons pas l'arrêté royal n° 9 aujourd'hui. Ce débat sera lié à celui sur l'autre arrêté royal, comme le suggère la ministre.

Kan de commissie zich daarin vinden? Est-ce qu'on peut se mettre d'accord avec cette méthode de travail qui est plus efficace? (*Assentiment*)

Je remercie Mme la ministre et les collègues.

Wij houden u verder op de hoogte over de komende koninklijke besluiten. De KB's nrs. 13 en 14 zijn net gepubliceerd. Woensdag aanstaande bespreken wij aspecten in verband met Justitie. De bespreking van koninklijk besluit nr. 9 zullen wij hervatten op een zo spoedig mogelijk te plannen vergadering.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 16.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.16 uur.